

tationer. För dessa utgöra sammanlagda inkomsterna 1909 kr. 232,438:79, utgifter kr. 54,619:29 och tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 kr. 389,081:70. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits för två med tillsammans kr. 113,749:48.

Allmänna Elektricitetsinrättningen, Svartmangatan 9.

Föreståndare: d:r Hj. Hjorth.

Medellösa patienter erhålla mot uppvisande af rotemansintyg kostnadsfri elektrisk behandling, andra betala i förskott kr. 7:— per månad. Kostnadsfri behandling lämnas helgfria mänd., onsd. och fred. 11,30—12,30 e. m.

Drottning Sophias Förening till understödande af härens och flottans sjukvård, Stockholm.

Beskyddarinna: H. M:t Änkedrottningen. Ledning. En öfverstyrelse och 9 understyrelser.

Öfverstyrelsen: H. K. H. Kronprinsessan, ordf.; själskrifna ledamöter, ordförandena i understyrelserna; dessutom vid årsmöte för 3 år valda medlemmar till erforderligt antal.

Skr. och kassaförv.: kapten P. U. Lagerhjelrn.

Ändamål. Att verka för fyllande af härens och flottans behof i krigstid af sjukvårds- och sjuktransportmateriel; samt att utbildta sjukvårdspersonal, afsedd att i tredstid verka för sjukvården inom de olika landsdelarna med förpliktelse att i krigstid ställa sig till den militära sjukvårdens förfogande.

Ansökan. — tillträde. Medlemmarna äro dels ständiga, dels aktiva, dels passiva. Till ständiga medlemmar nämnas de aktiva, som antingen på en gång eller under årens lopp till understyrelse redovisat 200 kr. Aktiva medlemmar utses af de särskilda understyrelserna och tillställas ett af öfverstyrelsen utfärdadt kallelsebref. Ansökan om inträde må ske genom ständig eller aktiv medlem. Hvarje aktiv medlem åligger att årligen redovisa ett belopp af minst 10 kr. anskaffadt helt eller delvis genom att åt föreningen förvärfa passiva medlemmar, hvilka betala en lägre årsavgift. Aktiv medlem har rätt att själf erlagga hela beloppet. Passiva medlemmar äro de af hvilka de aktiva medlemmarna sålunda uppbära årsavgifter.

Verksamhet. Till föreningens förfogande för sjukvård i fält står ett visst antal sjuksköterskor från Sophiahemmet, diakonissor från Ersta samt s. k. distriktssköterskor, hvilka ställts till förfogande af ett flertal landsting. För dessa anordnas teoretiska och praktiska repetitions- och kom-

pletteringskurser. För alla sköterskorna insattes i vederbörlig pensionsinrättning eller afsattes till pensionsfonden samt erlågdes till Sophiahemmet och Diakonissanstalten 25 kr. i pensionsbidrag. På föreningens bekostnad har vid olika truppförband under regementsöfningar tjänstgjort ett antal sköterskor. För en kår af biträdande sköterskor för krigstid (kvinnliga gymnaster) anordnas föreläsningsserier. Till föreningens verksamhetsområde hör äfven sjukvårdskolonnerna, se efterföljande.

Föreningen arbetar dessutom på anskaffandet af allehanda sjukvårdsmateriel samt utrustandet af sjukhus, sjukhuståg och sjuktransportfartyg.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 217,553:64. Utgifter 1909 kr. 40,412:50. Behållning 31 dec. 1909 kr. 177,141:14.

Stockholms Frivilliga Sjukvårdskolonner, Stockholm.

Sekreterarens adress Fleminggatan 22. R. t. 56 67. S. t. 69 79.

Ledning. En centralstyrelse och kolonnstyrelser.

Centralstyrelsen: öfverste Fr. von Heland, ordf.; sysslomannen Albert W. Zetterlund, sekr. och kassaförv.; köpman C. Leidesdorff, materialförv.; stadsfullmäkt E. Forsberg; sjukgymnasten H. Schelin.

Ändamål. Att under krig verkställa transporter af sårade och sjuka samt att under transporten lämna dem erforderlig hjälp och att till sjukhus och därmed jämförliga anstalter lämna personal, för så vidt för sådan tjänst tillräckligt utbildade personer finnas att tillgå, och under fred utbildta personal för transport och sjukvårdstjänst, utöfva samaritverksamhet och att inom Stockholm lämna den hjälp, som vid större folksamlingar och vid olycksfall kan vara behöflig.

Ansökan. — tillträde. Medlemmarna äro aktiva och passiva. Till aktiva medlemmar antagas efter genomgångna utbildningskurser af hvarje kolonnens styrelse svenska medborgare, som äga lust och fallenhet samt erforderliga kroppskrafter för sjukvårdstjänst. Passiva medlemmar, hvilka inväljas på förslag af de aktiva, äro de, som genom penningemedel understödja kolonnens verksamhet och främja dess syften.

Verksamhet. Till grund för undervisningen läggas i tillämpliga delar för sjukvårdstrupperna gällande föreskrifter.

Ekonomi. Kolonnerna underhållas af Drottning Sophias förening till understöd- jande af lärens och flottans sjukvård och lyda under nämnda förenings IV område.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuk- sköterskebyråer.

I. Stockholm, Tunnelgatan 25. R. t. 68 98. S. t. 82 11. Telegramadress: Sköterske- byrån. Föreståndarinnan träffas $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ 4 e. m.

II. Göteborg, Nedre Fogelbergsgatan 5. R. t. 6187. Föreståndarinnan träffas 11 f. m. — 1 e. m.

Telefon öppen å båda byråerna hela dygnet.

I. Sjuksköterskebyrån i Stockholm.

Ledning. En sjukvårdskommitté af minst 6, högst 9 medlemmar: fröken Sigrid Ulrich, ordf.; d:r Hedda Andersson, v. ordf.; fröken Märtha Leijonhufvud; fru Ida Geijer; d:r Th. Hellström; d:r H. Toll; frök- narna Berta Almqvist, Sally Peterson. Adjungerade medlemmar: fröken Ida Blomstedt, kassaförv.; fröken E. Brusewitz.

Föreståndarinna: fröken Sally Peterson.

Ändamål. a) *sjukvårdskommittén:* Att uppmärksamt följa förhållandena inom den praktiska sjukvården och så vidt möjligt därvid göra Förbundets principer gällande samt leda sjuksköterskebyrån;

b) *Sjuksköterskebyrån:* Att förmedla an- ställning af väl utbildade sköterskor för enskild sjukvård, sjukvårdsanstalter och distriktssjukvård på landsbygden.

Ansökan — tillträde. Inträdesansökan skall åtföljas af intyg om 1 $\frac{1}{2}$ års teo- retisk-praktisk kurs vid större utbildnings- anstalt, likarebetyg, frejdebetyg, skolbe- tyg, adress på ojäfvig person, som i öfrigt kan lämna upplysningar om sökanden. An- sökningshandlingarna prövas af arbets- utskottet.

Vid förmedling af *fast plats* erlägger *ar- betsgifvaren* en afgift motsvarande 1 % af första årets lön, vid *enskild sjukvård*, som räcker längre än ett dygn, en afgift af 1 krona. Vid enskild sjukvård betalas för tjänstgöring under 1 dag, 1 natt eller 1 dygn kr. 3, biträde vid operation kr. 3, tillfällig sjukvård: 1:sta besöket kr. 2, följande kr. 1.

Hemmens platsförmedlings konvalescentkassa för tjänarinnor.

Ändamål. Att lämna understöd åt be- höfvande medlemmar. Ledning och öfriga uppgifter, se grupp IV a.

Israelitiska Sjukhjälps- och Begrav- ningssällskapet.

Ledning. Styrelse: ing. O. Hirsch, ordf.; herr Joseph Nachmannson, kassaförv.; herr

H. Elliot, sekr.; fruarna P. Lichtenstein, E. Wickert och A. Bonnier, kvinnliga före- ståndare, samt herr Abr. Nachmannson och D. Simon, manliga föreståndare.

Läkare: d:r A. W. Lundin, G. Lamm och Gunnar Didrikson.

Ändamål. Att besöka samt, om så er- fordras, vårda och understödja sjuka per- soner af israelitisk trosbekännelse i Stock- holm eller dess närmaste grannskap; och att då person af israelitisk trosbekännelse, som är bosatt eller vistas inom Stockholms mosaiska församlings område, aflidit, ombesörja begravningen samt utöfva de vid så- dant tillfälle öfliga religiösa bruk.

Tillträde. Hvarje välfreddad medlem af Stockholms mosaiska församling som upp- nått 18 års ålder kan af styrelsen antagas till medlem af sällskapet. Medlem erlägger en årsavgift af 5 kronor eller för en gång kr. 100:—.

Verksamheten. Medlem skall infinna sig till de förrättningar, hvartill han af tjänstgörande föreståndaren kallas; vid förfall skall därom göras anmälan. Med- lem som uppnått 55 års ålder kan, då han så önskar, frikallas från tjänstgöring, om han skriftligen till styrelsen anmäler denna sin åstundan.

År 1909 utdelades såsom sjuk- och be- gravningshjälps samt till landtvistelse kr. 7,273:24.

Fonder 31 dec. 1909 kr. 94,816:—.

Gymnastik och massagebehand- ling.

Doktor J. Arvedsons Sjukgymnastiska Institut, Strömsborg. Efter 15 sept. 1911. Odengatan 1. R. t. 389. S. t. 563.

Ledning. Föreståndare: doktor J. Ar- vedson, träffas 3—4 e. m.

Verksamhet. Medellösa patienter erhålla kostnadsfri behandling. Rotemansintyg om medellöshet bör medföras. Under 1909 behandlades vid institutet 534 patienter. Angående utbildning af elever se denna in- stitution grupp X a.

Undersökning män, onsd. och fred. 12,30 e. m. Efter 15 sept. samma dagar 1,30 e. m.

Kungl. Gymnastiska Centralinstitu- tet, Stockholm, Hamngatan 19. R. t. förest. 1870; lärare och elever 3635.

Ledning och utbildning af elever se den- na institution grupp X a.

Medellösa patienter erhålla kostnadsfri behandling, (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) fr. 15 sept. till 25 maj: män 1—3 e. m.; kvinnor 8—10 f. m. alla hvar-

dagar. Under 1909 behandlades vid institutet 762 patienter.

Gymnastisk-Ortopediska Institutet. Brunkebergstorg 13 II. R. t. 3981. S. t. 4486.

Ledning. En direktion: professor J. V. Berg, ordf.; f. d. kanslirådet W. B. Beskow; bankdirektör J. G. Moll; registrator G. W. Smerling; professor K. G. F. Lennmalm.

Föreståndare: professor A. G. Wide.

Ändamål. Medicinsk och ortopedisk gymnastik, massage, elektricitet, ortopediska apparater och bandager.

Verksamhet. Medellösa erhålla med stöd af rotemansintyg kostnadsfri behandling måndagar och torsdagar 8,30 f. m. året om. Gymnastikafdeln. hålles öppen från 1 sept.—31 maj. Behandlingstid för herrar 7—9 f. m. och 2—4 e. m.; för damer och barn 10,30 f. m.—12,30 e. m. och 2—4 e. m. Gymnastikafgift för äldre kr. 140:— per månad; för barn och skolungdom kr. 30.

Obemedlade erhålla ortopediska bandager och apparater fritt eller till nedsatt afgift, om ansökan därom göres hos professor Wide, och bör rotemansintyg om medellöshet medhafvas.

Undervisningskurser gifvas under vårterminen för medicine studerande.

Ekonomi. Statsanslag kr. 8,000:—, Fonden för ortopediska bandager åt obemedlade utgjorde 31 dec. 1910 kr. 18,933:48.

Under 1909 behandlades vid institutet 603 patienter.

Gymnastisk-Ortopedisk poliklinik för obemedlade, Sturegatan 62. R. t. 70 25. S. t. 83 01.

Onsdagar 5,30—6,30 e. m. Doktor Patrik Haglund.

Doktor Kleens Institut. Mästersamuelsgatan 37. R. t. 5887.

Ledning. Fil. och med. doktor E. A. G. Kleen, Saltsjöbaden.

Kostnadsfri behandling för män och kvinnor (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) hvardagar 11 f. m.—12,30 e. m. Utbildning af elever se Grupp X a.

Doktor A. Kjellbergs Sjukgymnastiska Institut. Mästersamuelsgatan 70. R. t. 6167. S. t. 667.

Ledning. Doktor A. Kjellberg, träffas 11 f. m.—12 m.

Medellösa erhålla (med stöd af rotemansintyg om medellöshet) kostnadsfri behandling alla hvardagar utom lördagar 11,30 f. m.—2,30 e. m.

Under 1909 behandlades vid institutet 1,175 patienter. Angående utbildning af elever se denna institution Grupp X a.

Diverse.

Skyddsföreningen för sinnessjuka.

Ledning. Styrelse: generaldirektör K. Linroth, ordf.; kamrer Frit. Nordberg, kassaförv.; notarie M. Forsman, sekr.

Ändamål. Att verksamt understödja sinnessjuka och från sinnessjukdom tillfrisknande personer.

Verksamheten. Föreningen verkar dels genom att till allmänheten söka sprida kännedom om nödvändigheten för sinnessjuka, att för deras snara återställande till hälsan, erhålla tidig och lämplig hemvård under tillsyn af läkare, eller tidig hospitalvård, — äfvensom om de tillfrisknandes behof af ömsint och människovänlig behandling till dess deras sinnesshälsa blir fullt stadgad;

dels och genom att taga behöfvande sinnessjuka eller konvalescenter i sitt särskilda hägn, med goda råd handleda och med till buds stående medel bispringa dem, vare sig under sjukdomen eller vid början af och under tillfrisknandet, till dess de kunna återgå till nyttig och pålitlig verksamhet, hvar och en i sitt kall.

Föreningens penningbidrag öfverlämnas hufvudsakligen till öfverläkarna vid hospitalen, för att vid patienters utskrifning tilldelas dem, som däraf äro i behof.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 42,803:29. Inkomster 1909 kr. 2,336:30. Utgifter 1909 kr. 2,270:10. Tillgångar vid årets slut kr. 42,869:49.

Föreningens ledamöter utgöres af: hedersledamöter, arbetande ledamöter och betalande ledamöter, som erlagga en årsavgift af kr. 3:—.

Stockholms Stads Upplysnings- och Understödsbyråer för tuberkulossjuka.

För de södra stadsdelarna: Svartensg. 14. R. t. 7554. S. t. 309 29. Föreståndare: doktor C. Sundell. För de norra stadsdelarna: Handverkareg. 23 e. R. t. 130 76. S. t. 226 24. Föreståndare: doktor A. von Rosen.

Mottagningstid: tisdag och fredag 9—10 f. m., måndag och torsdag 6—7 e. m.

Ledning. Byråerna stå under Stockholms stads hälsovårdsnämnds förvaltning, närmaste tillsyn öfver verksamheten utöfvas af förste stadsläkaren. Understöden bestämmas af ett förtroenderåd, bestående af byråernas föreståndare jämte 2 personer, af hvilka hälsovårdsnämnden utser en och fattigvårdsnämnden en. Ledamöter: fattigvårdsinspektören A. Lindblom; fröken Laura Netzel; doktor C. Sundell och doktor A. von Rosen.

Ändamål. Att åt lungsjuka meddela råd och upplysningar för sjukdomens bekäm-

pande samt förhindrande af smittans spridande, samt lämna understöd åt meddelösa eller mindre bemedlade sjuka.

Verksamheten. A mottagningstid bör patient infinna sig för undersökning, medhafvande: 1) rotmansintyg utvisande att han är medellös samt har hemortsrätt i Stockholm, samt 2) remiss från läkare. Byråns läkare — som tillika är dess föreståndare — lämnar kostnadsfri vård, om så anses lämpligt, i hvilket fall äfven den i byråns tjänst anställda sjuksköterskan besöker hemmet och ger anvisningar och råd i hygieniskt afseende, tillser, att bostaden hålles väl vädrad, att den sjuke ej delar bädd med annan o. s. v., samt uppmanar familjens samtliga medlemmar att komma till byrån för undersökning, hvarigenom ofta sjukdomsfall i tidigt stadium påträffas och kunna upptagas till framgångsrik behandling. Bad, spottkopp, tandborste etc. gifvas samt, om behöfligt, understöd i form af mjölk, kött och margarin, ved, kläder, landsvistelse, i enstaka fall hyreshjälp för att kunna aflägsna inneboende o. s. v. I de fall, då vård i hemmet ej är tillräcklig eller lämplig, utfärdar läkaren intyg för intagande å lungotsanatorier, sjukhus eller kustsanatorium för vård af skrofulösa barn. Understöd får ej lämnas åt sjuk, som ej äger hemortsrätt i Stockholm.

Strandbergska läkareinrättningen för fattiga ståndspersoner.

Ledning, ändamål, ansökan — tillträde och ekonomi, se grupp V b.

Verksamheten omfattar förutom fri läkarevård m. m. utdelande af understöd åt obemedlade sjuka. 1910 utdelades understöd i olika former åt omkring 160 personer.

Svenska Föreningen Röda Korset, Stockholm.

Denna utgöres af tre särskilda föreningar, Röda Korsets Förening för frivillig sjukvård i krig, Röda Korsets Kvinnoförening och Föreningen Röda Korsets Sjuksköterskehem.

Ledning. En gemensam öfverstyrelse, i hvilken hvarje föreningsstyrelse utser en ledamot och en suppleant, K. M:t på gjord framställning utser tre, däraf en tillhörande armén, en flottan och en läkarekåren; två ledamöter och två suppleanter väljas af öfverstyrelsen. Ordf. i föreningen för frivillig sjukvård i krig är själfskrifven ordf. i öfverstyrelsen.

Öfverstyrelsens ledamöter: H. K. H. Prins Carl, ordf.; generaldirektör E. M. Edholm; justitierådet H. G. Westring; amiralinna L. Dyrssen; generalkonsul E. Fränckel; öfverstelöjtnant C. T. G. Ru-

denschöld; grefve C. A. Wachtmeister; professor J. Åkerman; doktor B. Fristedt. Sekr.: intendent A. F. Hultkrantz. Kassaförv.: doktor I. Dahlheim.

Ändamål. Att väcka ökad insikt om den frivilliga sjukvårdens i krig humanitära, internationella och fosterländska betydelse samt att vidtaga åtgärder för att Röda Korset vid sidan af det militära sanitetsväsendet skall kunna utöfva sin verksamhet till hjälp åt sjuka och sårade i krig.

Ansökan — tillträde. Hvarje svensk man eller kvinna, som anmäler sig till inträde skall därvid låta anteckna sig som medlem af en eller flera af de tre föreningarna, hvilka själfva uppbära sina årsavgifter, utse styrelse och bilda lokalföreningar.

Ekonomi. Af statsanslag å 10,000 kr. till Röda Korset har till öfverstyrelsens administrationskostnader afsatts 2,000 kr. Tillgångar den 31 december 1909 kronor 45,481:60.

Röda Korsets Förening för frivillig sjukvård i krig. Adress: Kungl. Arméförvaltningen.

Ledning. H. K. H. Prins Carl, ordf.; ledamöter: generaldirektör E. M. Edholm; läfmedikus C. Flensburg; doktor B. Fristedt; professor E. G. Müller; doktor J. Hammar; öfverstelöjtnant T. G. Nyström; öfverste I. Virgin.

Sekr. och kassaförv.: intendent C. M. Wikland.

Ändamål. Att anordna sjukhus vid mobilisering i sex af Kungl. Maj:t utsedda infanterikaserner, utrusta Röda Korsets lasarettsfartyg, organisera Röda Korsets sjuksköterskegrupper samt anskaffa sjukvårdsutrustning för landstormen.

Ansökan — tillträde. Se föreg. Årsavgift 3 kr.; för medlem tillhörande mer än en af Röda Korsets föreningar minst 1 kr.; ständigt medlem 50 kr.

Verksamhet. Förutom den verksamhet som framgår af ändamålet utgifves »Tidskrift för frivillig sjukvård i krig».

Tre lokalföreningar finnas nämligen i Malmö, Falun och Sollefteå. Föreningen i Malmö ansvarar för lasarettsfartygets utrustande, de öfriga två för de planlagda Röda Korssjukhusen å respektive orter.

Ekonomi. Tillgångar den 31 dec. 1909 kr. 16,701:20.

Röda Korsets Kvinnoförening, Stockholm 5. S. t. 221 16. (Kassaförv.)

Ledning. En centralstyrelse af 12 medlemmar: amiralinnan Lizinka Dyrssen, ordf.; fru Eva Upmark, v. ordf.; fröken Agnes Fröman, kassa- och förrådsförv.; fröken Sigröd Lowisin, förrådsförv.; generalskan Lotten Abelin; fröken Eva von

Baumgarten; grefvinnan Hilda Hamilton; fru Märta von Heijne; öfverstinnan Hedda Munthe; fru Elise Odelberg, friherrinnan Ebba Rudbeck; fru Julia Svedelius; fru Anna von Sydow, bitr. förrådsförr.; sekr.: fröken Estrid Rodhe.

Ändamål. Att ansöka och förfärdiga lämplig utredning för den frivilliga sjukvården och deponera af dessa förråd på af öfverstyrelsen anvisade platser samt verka för bildande af lokala kvinnoföreningar af Röda Korset.

Ansökan — tillträde. Inträdesanmälan kan ske till Röda Korsets kvinnoförening, Stockholm 5.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 10,089:45. Inkomster 1909 kr. 5,311:61. Utgifter 1909 kr. 4,663:45. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 12,072:27. Ständig medlem erlägger en gång för alla kr. 25, aktiva och passiva medlemmar årligen kr. 2. Styrelsen äger att utfärda kollektivlistor eller på annat sätt insamla penningar.

Röda Korsets sjukhem se Grupp V b och Röda Korsets sjuksköterskehjem se Grupp X a.

Svenska Nationalföreningen mot tuberkulos, Mästersamuelsg. 17. R. t. 92 91. S. t. 183 09. Expeditionstid: 11 f. m.—3 e. m.

Ledning. Styrelse: f. d. öfverståthållaren, friherre Gust. Tamm, ordf.; förste bofmarskalken O. Printzsköld, vice ordf.; med. doktor B. Buhre, sekr.; civilingenjören Per Nordenfelt, skattmästare; fru Marie-Louise Berg, f. Santesson, fru Lina Boström, f. Almqvist; disponenten William Gibson; generaldirektör Klas Linroth; riksdagsmannen L. P. Mallmin; professor O. Medin och stadsläkaren R. von Post jämte 6 suppleanter. Verkställande utskott: friherre Tamm; fru Boström; professor Medin; doktor Buhre; civilingenjör P. Nordenfelt; d:r Sture Carlsson. Styrelsens och verkst. utskottets sekr.: expeditionschefen K. A. Fryxell.

Ändamål. Att med alla till buds stående medel verka för bekämpande af tuberkulo-

sen som folksjukdom i vårt land, dels genom att främja åtgärder ägnade att förhindra sjukdomens utbredning, dels genom att anvisa och framkalla anordningar till de tuberkelsjukas ändamålsenliga vård.

Verksamhet. Man har härvid hufvudsakligen i ögonsikte tuberkulosens vanligaste och tillika i socialt hänseende farligaste form, lungsoten. Arbetet bedrivs på många olika sätt, såsom genom utgifvande af den regelbundet utkommande kvartalsskriften och af ströskrifter, genom populära föredrag, genom kurser och föreläsningar för lärare och andra, som i sin tur kunna sprida kunskap i vida kretsar, genom reseanslag åt lämpliga personer för bevistande af kongresser eller för studier i ämnet, genom stipendier till sjuksköterskors speciella utbildning för tuberkuloskampen, genom kurser för dispensärsköterskor, genom föreningens bibliotek och utställning samt genom samlande och offentliggörande af statistiskt material. Styrelsen söker äfven väcka intresse för vidtagande af kraftiga åtgärder från det allmänna sida, för lagstiftande i föreningens syfte, för upprättande af nödiga vårdanstalter o. s. v. Den har ansett nödvändigt att föregå med tillämpandet af nya för tuberkulosstriden lämpliga metoder, då det syns antagligt att därigenom möjligheterna utvecklas till sjukdomens bekämpande på ett mot våra ekonomiska förhållanden svarande sätt, och har för sådant ändamål lämnat anslag och räntefria lån till dispensärer, sommar-sanatorier, landtkolonier för patienter som ej äro i behof af fullkomlig sjukhusvård, omhändertagande i barnhem eller enskildt landthem af tuberkulösa familjers friska barn för att rädda dessa från smitta, o. s. v. Att äfven i ett arbetarehem af genomsnittstyp tuberkulosmittans öfverförande till barnen från lungsjuk fader eller moder genom noggrann hygien kan förhindras, söker Nationalföreningen ådagalägga genom att upprätthålla ett bostadshus i Stockholm för lungsiktiga arbetare med friska barn. Se Grupp IV d.

Grupp VI.

Andligen eller lekamligen vanlottade.

Öfversikt öfver Grupp VI a.

Grupp VI a. Hem, skydd och uppfostran åt blinda, döfstumma, lytta och vanföra

omfattar följande 10 institutioner för blinda, 7 för döfstumma och 3 för lytta och vanföra, nämligen:

Blinda:

Arbetshemmet för blinda kvinnor med 12 platser; afgift kr. 25: — pr kvartal.
De blindas förening med

Handverksskolan för blinda kvinnor med 15 platser; afgiftsfri.

Drottning Sofias stiftelse med omkring 90 platser; kr. 300: — å 400: — pr år.

Föreningen för Arbetshemmet för blinda; omkring 23 personer sysselsätts.

» »De blindas vänner» (Ålderdomshem för blinda kvinnor) med 20 platser; kr. 75: — å 300: — pr år.

Föreningen för Blindskrift.

» » Blindas Vål.

Kungl. Handverksskolan för Blinda med omkring 50 elever; kostnad för bo-
stad omkring kr. 250: —.

Kungl. Institutet och Förskolan för blinda.

Fröken Anna Wikströms Arbetsskola för blinda med 23 platser; afgiftsfritt.

Döfstumma:

De Döfstummas Kvinnoförening i Stockholm.

Döfstumföreningen i Stockholm.

Frälsningsarméns Döfstumverksamhet.

Föreningen till förmån för Stockholms Döfstumhem med å hemmet 8 platser.

Hjorteds Institut för döfstumma och sinnesslöa.

Manilla Döfstumskola med plats för 120 elever; kr. 150: — pr år.

Tysta skolan med plats för omkring 30 elever; fritt eller omkring 400 kr. pr år.

Lytta och vanföra:

Eugeniahemmet med plats för omkring 190 pensionärer; fritt eller viss afgift.

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra med plats för omkring 22 pen-
sionärer; kr. 15: — pr månad.

Svenska Vanförestalarnas Centralkommitté.

Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående 18 af under denna grupp upp-
tagna institutioner, och utgöra sammanlagda inkomster kr. 853,957: 14, utgifter kr.
731,588: 85 och tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 kr. 5,115,624: 48. Donatio-
ner och fonderadt kapital hafva angifvits för 8 institutioner med tillsammans kr.
1,948,360: 17 och stats- eller kommunalt anslag för 7 med kr. 254,361: 26.

Blinda.

Arbetshemmet för blinda kvinnor.

(Jämför lagen ang. blindundervisningen af 29 maj 1896 sid. 199—202.) Nynäs. R. t. Nynäshamn 80.

Ledning. Styrelse: fil. d:r Carlsson, ordf.; landskamrer Wahlgren, v. ordf.; rektor J. O. G. Åstrand, sekr.; professor-skan W. Rossander; direktör A. Lundberg. Föreståndarinna: fröken Berta Kyhlberg.

Ändamål. Att i hemmet mottaga sådana arbetsföra, ogifta kvinnor, som äro beröfvade synen i den grad, att de vid utförandet af sina arbeten äro hänvisade till ett öfvervägande begagna känseln.

Ansökan — tillträde. Ansökan om inträde vid hemmet insändes till sekreteraren jämte präst- och läkarebetyg, dopattest samt redogörelse enligt särskildt formulär, som erhålles från hemmet och skall ifyllas af vederbörande pastor.

Afgiften utgör kr. 25 i kvartalet och erhåller pensionären för denna afgift husrum, kost, tvätt m. m. hvarjämte hemmet af pensionärerna köper alla säljbara arbeten, som de på föreståndarinnans anvisning förfärdigat. Från den kommun, där pensionären har hemortsrätt eller från vederhäftig enskild person bör enligt tillhandahållt formulär lämnas förbindelse att ersätta hemmet de kostnader det kan få vidkännas för pensionären till följd af inträffande olycksfall eller sjukdom till ett belopp af högst 100 kr., äfvensom att bestri- da kostnaderna för event. hemsändande eller begrafning. Hvarje pensionär skall på egen bekostnad vara delägare i »De blindas förenings sjukkasessfond». Pensionär skall medföra gångkläder enligt särskild förteckning. De tre första månaderna i hemmet betraktas som profftid. Inträffande ledighet kungöres i »De blindas veckoblad». Plats för 12 pensionärer.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 1,310:39. Inkomster 1909 kr. 12,379:95 (däraf årsanslag genom direktionen för Kungl. Institutet och Förskolan för blinda kr. 8,042:—). Utgifter 1909 kr. 10,865:42 (eftre adrag af kr. 2,673:66 som återgått till direktionen för 1908 och 1909).

De Blindas Förening. Eget hus Majorsgatan 12. S. t. 211 28, R. t. 333.

Ledning. Styrelse: hr Alrik Lundberg, ordf.; herr D. Burén, v. ordf.; kammarråd O. V. Dufva, kassaförv.; herrar C. A. Thulin, sekr. B. Östergren, kassör G. Åstrand, A. W. Dufva, P. Svensson; fru Julia Burén; fröken H. Liljehök.

Ändamål: a) att söka åstadkomma en sammanslutning mellan de blinda i skilda delar af Sverige genom att inbjuda dem

till medlemmar af föreningen; b) att genom sina sammanträden bereda medlemmarna tillfälle att med hvarandra rådgöra och öfverlägga om allt, som rör de blindas gemensamma intressen; c) att anskaffa och tillhandahålla föreningens blinda medlemmar arbetsmaterialer och afsätta alstren af deras verksamhet, samt i den mån föreningens ekonomi det tillåter i öfrigt på lämpligt sätt stödja blinda i deras sträfvan till själförsörjning; samt d) att uppmuntra de blinda medlemmarna med förädlade nöjen, såsom musik, sång, föredrag och deklamation, till ersättning för hvad de ofta måste umbära till följd af sin isolerade ställning.

Ansökan — tillträde. Medlemskap i föreningen kan erhållas af den som fyllt 16 år och äger god frejd samt af en af föreningens förutvarande medlemmar förordas till intagande. Skriftlig ansökan, innehållande uppgift om sökandens namn, yrke och ålder, med egenhändig bevitnad namnteckning, insändes till styrelsen.

Verksamheten omfattar sex olika grenar: 1) *understödsverksamheten* som till behöfvande blinda utdelar större och mindre pensioner och tillfällig hjälp; 2) en *sjukkasess* med f. n. 650 medlemmar; 3) en *materialdepå* (i förening med borstbaderi och borsträf-fabrik), som inköper råmaterial för att därefter till billigt pris och fraktfritt tillhandahålla blinda handverkare, såväl i hufvudstaden som landet rundt, arbetsmaterial; (flera hundra blinda erhålla årligen på detta sätt en verksam hjälp); 4) *Handverkskolan för blinda kvinnor*, Klara Östra kyrkogata 3, S. t. 211 37, som gifver kostnadsfri undervisning i korgmakeri o. d. till ett 15-tal blinda kvinnor, af hvilka flertalet äfven ha fri bostad inom skolan; 5) *Blindföreningens försäljningsbod*, Jakobsgatan 15—17, där blinda arbetare få inlämna sina arbeten till försäljning; 6) *Föreningens organ*, *De blindas veckoblad*, som tack vare offentligt understöd gratis tilldelas hvarje blind i riket, som önskar prenumerera å detsamma.

Medlemsafgift 1 kr. Ständig ledamot blir den medlem, som erlägger en gång för alla 25 kr. Stiftande ledamot, den som erlägger en årsafgift af kr. 5 eller en gång för alla kr. 100.

Ekonomi. Föreningens allmänna medel: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 82,584:25. Inkomster 1909 kr. 52,944:42 (däraf J. A. F. Westmans donation kr. 20,000:—). Utgifter 1909 kr. 53,627:53. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 81,901:14 (däraf donationer kr. 75,300:—). Föreningens sjukkasess: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 128,027:87. Inkomster 1909 kr. 5,994:72. Utgifter 1909 kr. 5,932:60. Tillgångar, sjukkasessens fonder, 31 dec. kr.

128,089:99. Handtverksskolan för blinda kvinnor: Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 25:14. Inkomster 1909 kr. 5,792:36. Utgifter 1909 kr. 5,736:65. Behållning vid årets slut kr. 80:85.

Föreningen för Blindskrift skall enligt i april 1911 fastställt beslut överlämna sitt bibliotek och öfriga tillgångar till De Blindas Förening, och kommer biblioteket efter 1 okt. 1911 att inrymmas i Föreningens lokal, Majorsgatan 12.

Drottning Sofias Stiftelse. Skolhem, arbetshem och asyl för blinda döfstumma och blinda sinnesslöa grundad d. 10 okt. 1886 i Skara af nuvarande föreståndarinnan. År 1892 flyttades stiftelsen till Vänersborg.

Jämf. lagen ang. blindundervisningen af 29 maj 1896 sid. 199 och lagen ang. döfstumundervisningen af 31 maj 1889 sid. 194.

Ledning. Skolhemmets styrelse: landshöfdingen K. S. Husberg, f. d. läroverksadjunkten J. Lindblad, borgmästaren N. Linnell, direktören Edv. Andersson, kontraktsprosten K. L. Johansson.

Styrelsen för Drottning Sofias Stiftelse utgöres af ledamöterna af Skolhemmets styrelse, samt dessutom af doktor Nils Englund, lektor C. Haller, doktor A. Charles, kyrkoherde C. F. Helligren, inspektör.

Läkare: doktor Nils Englund. Föreståndarinnan: fru Elisabet Anrep-Nordin.

Ändamål. Att bereda ett hem, en skola och en fristad åt blinda, som äro döfstumma eller sinnesslöa samt härigenom lindra de tunga bördor de ändå måste bära.

Ansökan — tillträde. Ansökan af barnets målsman, ställes och insändes till styrelsen, jämte af vederbörande pastor och läkare ifyllda formulär, (erhålls från anstalten jämte formulär för ansvarsförbindelse som skall ifyllas af barnets målsman). Alder: från omkring 5 till 15 år.

Verksamheten: är förlagd till *skolan, arbetshemmet* och *asylen*. I *skolan* undervisas eleverna i vanliga skolämnen samt slöjd. Den art af slöjd, som bland dessa blinda, såväl de döfstumma som de sinnesslöa, tyckes gifva bästa resultat och intressera dem mest är otvivelaktigt väfnad. *Arbetshemmets* skyddslingar sysselsättas hufvudsakligast med slöjd.

Till *asylen* Lyckhem, se Grupp VI b, öfverföras från skolan sådana elever, som visat sig vara obildbara d. v. s. oemottagliga för all undervisning.

Årsafgiften utgör för elev i skolhemmet kr. 400 och i arbetshemmet samt asylen kr. 300 och skall erläggas halfårsvis i förskott. Bidrag till denna afgift erhållas i allmänhet dels af landstingsmedel, dels ock

af andra medel, hvarom föreståndarinnan lämnar upplysning. Undervisningstiden beräknas till 10 å 12 år för sådana blinda barn, som tillika äro döfstumma; för andra blinda barn till minst 8 år, allt efter hvarje barns intellektuella begåfning.

Å anstalten vårdas inalles omkring 90 pensionärer.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 62,176:97 (däraf statsbidrag kr. 23,700 o. landstingsbidrag kr. 10,056:59). Utgifter 1909 kr. 55,165:04.

Föreningen för Arbetshemmet för blinda, Majorsgatan 12, S. t. 20269.

Ledning. Styrelse: direktör A. Lundberg, ordf.; pastor C. A. Rehn, v. ordf.; arkivarie P. Söndén, sekr.; kapten C. H. Breitholtz, skattm.; herr D. Burén; fröken Hedvig Lilliehöök; fröken H. Wikström; fru J. Burén; herr C. A. Thulin.

Ändamål. Att inom fäderneslandet verka för arbetsskickliga blindas sysselsättning och arbetsförtjänst, hvarigenom de sporras till verksamhet och själförsörjning.

Ansökan — tillträde. Hvarje arbetsskicklig blind man äger rättighet att blifva medlem af arbetshemmet, och få kvarstanna vid detsamma så länge som med dess och anstaltens bästa kan vara förenligt. De blinda, som genomgått undervisningskurs vid någon för dem inrättad läroanstalt, hafva företräde.

Verksamheten omfattar anskaffande af lämplig och billig materiel samt inköp af medlemmarnas tillverkningar eller andra åtgärder för att dessa skola blifva försälda för de blindas räkning. Äfven tillser föreningen, att den å hemmet arbetande blinde erhåller ett godt inackorderingshem i närheten af arbetsplatsen och lämnas honom kr. 10 i mån. till hyresbidrag. »Arbetshemmet» är numera uteslutande en verkstad och sysselsätter f. n. 23 blinda korgmakeriarbetare. Föreningen verkar äfven för att på deras lediga stunder förskaffa sina skyddslingar tillfällen till sådana förädlade och bildande sysselsättningar och sådant umgänge, som kan inverka välgörande på deras religiösa, intellektuella och musikaliska lif.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 18,693:22 (däraf en donation å kr. 8,070:90). Utgifter 1909 kr. 8,798:41. Tillgångar utöfver skulderna den 31 dec. 1909 kr. 206,575:50. Under år 1909 har utbetalats i arbetslöner kr. 12,171:87. Ledamotsafgift kr. 3, eller en gång för alla kr. 25:—.

Föreningen »De Blindas Väner-Ålderdomshem för blinda kvinnor. Norr-

hicka, postadr. Norrtulls station. S. t. 158 86.

Alderdombhimmets beskyddarinna: H. M. Drottning Victoria.

Ledning. En direktion bestående af öfverstinnan Anna Melander, ordf.; fru Clara Storckenfeldt; Fru O. Westling; fru A. F. Melander; fröken S. Storckenfeldt; marin-öfverkommissarie J. E. Dahlin, skattm.; hantjänsteman C. Edman, sekr.

Föreståndarinna: fröken Anna Öhman.
Andamål. Att gifva mild och trogen vård åt älderstigna, blinda kvinnor.

Ansökan — tillträde. Ansökan om inträde i alderdomshemmet ställes till direktionens sekreterare och bör åtföljas af präst- och läkarebetyg, samt af noggranna upplysningar om den blindas vandel och uppförande.

Alder helst ej under 70 år. Årsafgift växlande mellan kr. 75:— och kr. 300:—. Friplatser finnas äfven. 20 pensionärer kunna samtidigt mottagas.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 11,417:13. Utgifter 1909 kr. 9,255:31. Samtliga tillgångar den 31 dec. 1909 kr. 172,601:69.

Föreningen för Blindas Vål.

Ledning. Föreningen består af en Centralförening i Stockholm, samt filialafdelningar i landsorten. Centralföreningens styrelse utgöres af 12 i hufvudstaden boatta personer: öfverdirektören K. Lindberg, ordf.; generaldirektören E. O. J. Björklund, v. ordf.; kanslisekr. E. K. Almquist, sekr.; bankokommissarien J. F. Larsson, skattmästare; fru I Faxe; med. dr. U. L. Hellgren; fröken Lilly Lundquist; direktören K. L. Lundberg; fattigvårdsinspektören A. Lindblom; fru W. Rosander; fröken Anna Wikström; fru Augusta Zettergren.

Andamål. Att inom fäderneslandet söka befrämja de blindas såväl andliga som lekamliga väl.

Verksamheten. Föreningen verkar för att skaffa noggranna statistiska uppgifter rörande de blinda, taga kännedom om deras ekonomiska ställning och behof, bereda dem, som därtill äro lämpliga, tillträde till för dem inrättade förberedande skolor, institut och arbetsanstalter, förskaffa blinda, hvilka ej kunna intagas i de befintliga bildningsanstalterna, tillfälle till nyttig sysselsättning, samt meddela dem undervisning i läsning och skrifning af blindskrift, på allt sätt befordra de blindas självverksamhet, tillhandahålla dem verktyg och arbetsmaterialer och, om så erfordras, försälja deras färdiggjorda arbeten samt sörja för åstadkommande af för blinda lämplig litteratur. Ehuru sålunda självhjälps åsyftas, kan äfven undantagsvis

understöd lämnas åt blinda. Medelst passande folkskrifter söker föreningen gifva allmänheten insikt i blinda barns vård, uppfostran och kunskap samt om de sjukdomar, som oftast medföra blindhet. Föreningen bidrager till uppehållet af försäljningsboden Jakobsgatan 17, Handverksskolan för blinda kvinnor Klara Ö. kyrkogata 3 samt Arbetshemmet för blinda kvinnor vid Nynäs.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 136,397:07. Inkomster 1909 kr. 33,732:05 (däraf bidrag från Kungl. Blindinst. kr. 1,500 samt donationer kr. 23,405:50). Utgifter 1909 kr. 10,336:10. Tillgångar 31 dec. kr. 159,793:02.

Ledamotsafgift kr. 3 årligen eller en gång för alla kr. 25.

Föreningen för Blindskrift.

Bibliotekslokal: Rådmanngatan 48, S. t. Br. 3940.

Sekreterare och bibliotekarie: fröken Anna Engelke. Enligt föreningens beslut i april 1911 har föreningen upplösts. Verksamheten som afsett att bilda ett länbibliotek för blinda kommer att fortsättas af »De Blindas Förening», och biblioteket bestående af något öfver 4,000 volymer öfverflyttas till denna förenings lokal, Majorsgatan 12.

Föreningens tillgångar som den 31 dec. 1909 utgjorde kr. 13,616:29 kommer äfven att öfverlämnas till »De Blindas Förening».

Kungl. Handverksskolan för Blinda,

Kristinehamn.
Jämf. redögörelsen för lagen ang. blindundervisning af 29 maj 1896 sid. 199.

Ledning. Styrelse: häradshöfding C. E. Odenerants, ordf.; kyrkoherde O. Nordenhaag; disponent A. G. Hedin.

Föreståndare: herr Oscar Thurén.

Andamål. Att åt blinda, som uppnått 18 år, meddela kostnadsfri undervisning i läsning och skrifning af blindskrift samt i handverkslära såsom korgmakeri och borstbinderi, snickeri m. m.

Ansökan — tillträde. Ansökan ställes till Kungl. Handverksskolan för blinda i Kristinehamn och skall åtföljas af i lagen föreskrifna betyg och formulär.

Ansökan bör vara inlämnad före 15 Juni. Arbetsåret börjar den 25 därpå följande augusti. Kursen är beräknad treårig, och på mindre än två år mottages ej elev annat än i undantagsfall. Eleverna få själfva bekosta sina resor och utackordering i hem utom skolan. Medellösa erhålla 150 kr. årligt utackorderingsbidrag af staten, och efter slutad skolkurs utrustningsbidrag i verktyg, modeller, materiel m. m. till högst 150 kr. värde för den, som genomgått treårig kurs, för kortare skoltid

mindre. Utackorderingskostnaden (för närvarande kr. 1:33 per dag) belöper sig till c:a 400 kr. och blir, då härifrån af räknas statsbidraget, under skolåret omkring 250 kr. Skolan kan samtidigt mot taga omkring 50 elever.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 5,879:48. Inkomster 1909 kr. 57,419:56 (däraf statsanslag kr. 14,000 och försäljningsmedel kr. 41,861:34). Utgifter kr. 58,813:79. Behållning till 1910 kr. 4,485:25.

Kungl. Institutet och Förskolan för blinda, Tomtebodas. S. t. Karlberg 2. R. t. 7310.

Jämf. lagen ang. blindundervisningen af 29 maj 1896 sid. 199.

Ledning. En af Kungl. Maj:t förordnad direktion. Ledamöter: t. f. Landshöfding M. Sahlin, ordf.; Rektor J. E. Brodin, v. ordf.; Fil. dr. G. A. Carlsson; Hofintendent C. Tamm; Direktör J. A. Lundberg.

Sekreterare och kamrer: Fil. lic. F. K. Wessman.

Rektor: Fil. kand. J. O. G. Åstrand.

Ändamål. Att bibringa blinda barn, icke blott ett kunskapsmått jämförligt med det, som inhämtas i folkskolorna, utan äfven att gifva dem färdighet i handverk och handarbete, så att de, sedan de lämnat läroanstalten, kunna förtjäna sitt uppehälle eller åtminstone efter måttet af krafter och begåfning bidra därtill.

Ansökan — tillträde. Skolrådet skall tillse, att hvarje blindt barn anmäles till intagande i blindskola, så framt det ej i hemmet erhåller undervisning, som i noggrannhet och omfattning motsvarar skolans. Skriftlig ansökan insändes till direktionen och bör åtföljas af prästbetyg, dopattest, läkarebetyg jämte intyg om vaccination samt upplysningar enligt af Kungl. Maj:t fastställt, och af direktionen tillhandahållet formulär.

Verksamheten är anordnad i öfverensstämmelse med hvad som i stadgan angående blindundervisningen finnes förordnad.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 1,208,550:30. Inkomster 1909 kr. 214,010:02 (däraf statsanslag kr. 79,050:—). Utgifter 1909 kr. 190,335:45 (däraf fondutgifter kr. 19,818:28 och fonderna tillgodoförda kr. 28,220:99). Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,248,581:42 däraf fastighetsvärden kr. 547,200:—, Donationsfondernas behållning 31 dec. 1909 kr. 789,372:68.

Fröken Anna Wikströms arbetsskola för blinda kvinnor, Uppsala. R. t. Uppsala 417.

Ledning. Skolan är privat samt styres och bekostas af stiftarinnan, Fröken Anna Wikström.

Ändamål. Att meddela blinda kvinnor, som äro öfver den för vinnande af inträde i Statens Blindinstitut stadgade åldern (14 år), kostnadsfritt underhåll och undervisning.

Ansökan — tillträde. Skriftlig ansökan inlämnas till fröken Wikström, Blasieholmstorg 12 och skall åtföljas af prästbetyg, rotmansintyg om medellöshet, läkarebetyg enligt särskildt formulär samt betyg från folkskola och konfirmationsundervisning. Elev skall själf hålla sig med kläder samt under ferierna från början af Juni till 1 Sept. vistas i sin hemort. Elevs målsman skall bekosta vistelsen vid sjukhus, om sådan blir nödvändig. Antal platser 23.

Undervisningen omfattar läsning och skrifning af blindskrift, en del skolämnen samt korgmakeri och borstbinderi, mattflätning, bastarbeten samt stickning.

Döfstumma.

De Döfstummas Kvinnoförening i Stockholm.

Jämf. lagen ang. döfstumsundervisningen af den 31 maj 1889 sid. 194.

Beskyddarinna: H. K. II. Hertiginnan af Västergötland.

Styrelse. Fröken Emma Anstrin, ordf.; Fru Maria Forsell kassaförv. (adr. Östermalmsgatan 20.); Fru Eva Kuylenstierna sek.; Fröken Hilma Johansson; Fröken Ellen Franke.

Föreningen består af ordinarie, extra och ständiga ledamöter.

Ändamål. Att efter råd och lägenhet skaffa sådana af föreningens ordinarie ledamöter som däraf äro mest i behof, tillfälle och hjälp att någon tid under sommarens lopp vistas på landet, för att återhämta hälsa och krafter.

Ansökan — tillträde. Ordinarie ledamot, som önskar understöd af föreningen, skall till styrelsen insända skriftlig ansökan därom, åtföljd af läkareintyg till styrkande af sökandes behof af vistelse på landet.

Ekonomi. Inkomster 1908—1909 kr. 2,156:85. Utgifter 1908—1909 kr. 1,022:36. Tillgångar den 31 dec. 1909: kapitalbehållning kr. 2,705:76; fonderadt kapital kr. 4,846:98. Inkomster för byggnadsfond den kr. 2,277:19; utgifter för densamma kr. 252:88; behållning kr. 2,024:31.

Ordinarie ledamöter äro i Stockholm bosatta välfredjade döfstumma kvinnor, som till föreningen erlägga en årsafgift af 2 kr. *Extra ledamöter* äro alla de personer, hvilka erlägga en årsafgift af minst 1 kr.

Ständiga ledamöter erlagga till föreningen en gång för alla 20 kr.

Döfstumföreningen i Stockholm. Lokal: Luntmakaregatan 7.

Ledning. Styrelse: Herr Gunnar Fondelius, ordf.; Kassör Harald Berg, v. ordf.; Herr Ernst Renner sekr. (adr. Margareta-vägen 38 B Enskede); Herr Aug. Johanson, kassör; Herrar Gustaf Olsson, Louis Morian-Petersén, Fredrik Pettersson.

Ändamål: a) Att genom ömsesidiga föredömen af flit, sparsamhet och ett hedrande uppförande söka mana döfstumma personer till ett värdigt uppfyllande af sina plikter mot samhället och mot hvarandra inbördes; b) att genom utgifvande af penninglön bispringa föreningsmedlemmarne vid däraf förefallande behof; c) att medelst penningunderstöd hjälpa de döfstumma ledamöter, som på grund af sjukdom, ålderdom, eller andra orsaker däraf äro i behof; d) att skaffa ett passende bibliotek till utlåning åt ledamöterna, samt i öfrigt genom föredrag i lämpliga ämnen och bildande umgänge söka verka upplysande och förädlande.

Ansökan — tillträde. Till ledamot antages hvarje inom Stockholm och dess närmaste grannskap boende döfstum, som fyllt 16 år. Anmälan göres hos sekreteraren. Ansökan om understöd bör skriftligen inlämnas till styrelsen.

Verksamheten. För sina medlemmar anordnar föreningen föreläsningar, aftonkurser, diskussionsmöten, symöten m. m. Föreningens lokal är dessutom öppen onsdagar 7—10 fm, lördagar 7.30—10.30 fm, samt söndagar 5—10 em, då föreningens bibliotek, tidningar och tidskrifter äro tillgängliga.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 3,160:94. Utgifter 1909 kr. 3,126:04. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 35,636:27. Föreningen disponerar dessutom A. Bergs understödsfond, (tillgångar vid årets slut kr. 3,075:00); fonden för allmänna döfstummemöten kr. 196:30 samt döfstumföreningens byggnadsfond kr. 2,073:65. Inträdesafgift kr. 1. Årsafgiften utgör kr. 3, som får betalas månadsvis med 25 öre. Hörande personer antagas äfven till ledamöter.

Frälsningsarméns Döfstumverksamhet, Ringvägen 6. S.t. Söder 2806. Föreståndarinna: kapt. Ester Carlsson.

Ändamål. Att genom sammankomster, föreläsningar o. d. samla och intressera de döfstumma samt vid behof bistå med råd och understöd.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 5,806:76. Utgifter 1909 kr. 6,115:57.

Föreningen till förmån för Stockholms döfstumhem. *Ålderdomshemmet för döfstumma.* Luntmakaregatan 9, 3 tr. S. t. Brunk, 1167.

Ledning. Styrelse: Rektor J. Prawitz ordf.; Herr Louis Morian-Petersén v. ordf.; Herr E. Jugner sekr.; Herr G. Olsson, kassör; Fröken Ida Klöverskiöld; Fröken Eva Panes; Herr Gunnar Fondelius.

Hemmets föreståndarinna: Fröken O. Wilkens.

Ändamål. Att upprätta och underhålla ett hem till hjälp för i Stockholm bosatta döfstumma, som på grund af ålderdom eller af andra orsaker äro oförmögna att försörja sig själva eller behöfva tillfälligt stöd.

Ansökan — tillträde. Ansökan om inträde i hemmet bör jämte läkare-, frejde- och rotmansbetyg inlämnas till styrelsen eller föreståndarinnan. Plats finnes samtidigt för 4 män och 4 kvinnor.

Verksamheten. Hvarje söndagsafton anordnas i hemmet andaktsstunder för dess skyddslingar och äfven för utom hemmet boende döfstumma, hvilka sedan vanligen kvarstanna på små aftonsamkväm.

Ekonomi. Inkomster 1910 kr. 8,823:58. Utgifter 1910 kr. 3,664:96. Tillgångar 31 dec. 1910 kr. 11,637:73 däraf fonderadt kapital kr. 11,000:—.

Hjorted's institut för döfstumma och sinnesslöa, Hjorted.

Ledning. Styrelse: f. d. statsrådet Hugo Hammarskjöld, ordf.; kyrkoherde Fr. Johansson; kyrkoherde Johan Östberg.

Ändamål. Hemmet, som haft till ändamål att mottaga och vårda döfstumma och bildbara sinnesslöa från hela landet, kommer under loppet af 1911 att ombildas till ett sjukhem för obotligt sjuka inom Kalmars läns norra landstings område.

Manilla Döfstumskola, Kungl. Djurgården, Stockholm. R. t. 876. S. t. Djurgården 58.

Tillhör 1:sta döfstumskoldistriktet. Jämf. lagen om döfstumsundervisningen af den 31 maj 1889, sid. 194.

Ledning. Styrelse: regeringsrådet J. O. Ramstedt, ordf.; hofmarskalken greve Ph. O. L. Klingspor, v. ordf.; byråchefen J. G. Söderlind, kassadirektör; folkskolläraren A. Wassberg; direktören C. F. M. Fant, skolans inspektör; fullmäktigen i Riksgäldskontoret O. W. Odelberg; kammarherren C. W. F. von Eckerman; grosshandlaren J. A. Lundborg; bruksägaren N. Fossar; fil. d:r J. Bager-Sjögren; biskopen K. H. G. von Schéele.

Sekreterare och kamrer: statskommissarien P. G. Södermark. Skolans föreståndarinna: Fru A. Södermark.

dare: rektor J. Prawitz. Husmoder: fröken E. Ekecrantz.

Ändamål. Att till döfstumma barn så vidt med hänsyn till deras bristande sinne är möjligt meddela undervisning i samma kunskapsämnen som i folkskola och till ungefär samma omfattning.

Ansökan — tillträde. För inträde i döfstumskolan erfordras: Ansökan ställd till styrelsen jämte bifogade präst- och skolbetyg, om den döfstumme förut bevisat skola, samt läkarebetyg enligt särskildt formulär som erhålles från skolan. Intagningsålder 7—10 år. Skolan är ej afsedd för sådana döfstumma, som tillika äro blinda. Afgift för elever från Stockholm 150 kr. om året såsom ersättning för kost och kläder.

Lärokursen börjar med en ettårig intagningsklass. Läsåret omfattar 40 veckor, lärokursen upptager en tid af 8 år och undervisningen meddelas dels genom talmetod, dels genom skrif- och teckenmetod. Med kursen äro äfven förenade verkstadsarbete och slöjd samt för de små, kindergården. Högsta klassens elever få undervisning äfven i trädgårdsskötsel samt de större flickorna i matlagning. 120 elever kunna mottagas å samtliga afdelningar. Äfven sedan elev genomgått institutet, försöker man vid skolan stödja hans religiösa och sedliga lif, hvarför forna lärjungar årligen inbjudas att deltaga i vid skolan anordnade nattvardsgångar.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 119,777:15 (däraf statsbidrag kr. 25,750:— samt landstingens och städernas bidrag kr. 89,842:17). Utgifter 1909 kr. 119,941:36. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 276,554:97. Fonderadt kapital samt donationer utgöra kr. 25,000:—.

Tysta skolan, Nortullsgatan 24. S. t. 206 24. R. t. 108 24.

Jämf. lagen om döfstumundervisningen af 31 maj 1889, sid. 194.

Ledning. Styrelse: konsul A. Nordensson, ordf. och kassaförv.; regementspastor A. Mörner, v. ordf.; med d:r C Flensburg; arkitekt E. Strokirk; byggmästare A. G. Sällström; öfverstinnan Emma Landegren; fröken Emma Anstrin.

Sekreterare: Nortarie Erik Paues.

Läkare: doktor C. Flensburg.

Föreståndarinna: fröken Anna Ahlberg.

Ändamål. »Att mot billig afgift och i mån af utrymme emottaga döfstumma barn, företrädesvis flickor, att under öm och moderlig omvårdnad, kristligen uppfostras och undervisas i de till en folkskola hörande läroämnena, äfvensom i lämpliga yrken och handslöjder, för att om möjligt sätta dem i stånd att framdeles kunna försörja sig själva.»

Ansökan — tillträde. Elever antagas i regeln i ålder från 6—10 år. Skriftlig ansökan ställd till styrelsen bör inlämnas före juni månads utgång samt skall åtföljas af prästbetyg, svar på frågor angående intryck formulär, som tillhandahållas af styrelsens sekreterare eller skolan föreståndarinna, läkarebetyg enligt fastställt formulär, samt ansvarsförbindelse för den fastställda afgiftens ordentliga erläggande. Afgift för elev boende inom skolan kr. 400:— per år; elev boende utom skolan betalar för undervisning kr. 100 per termin. Medellösa erhålla friplats. I skolan kan samtidigt mottagas omkring 30 elever. Sedan 1905 har skolan en praktiskt-teoretisk fortsättningsskola för bättre begåfvade flickor, som genomgått någon af statens döfstumskolor. Undervisningstiden är två år. Tillträde till fortsättningsskolan är öppet för elever från hela landet. Undervisningen och uppehållet i skolan äro fria. Kläder och resor skola dock eleverna bekosta sig själva.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 60,021:25 (däraf statsanslag kr. 1,200:—). Utgifter 1909 kr. 38,549:05 samt till kapitalkonto kr. 21,472:20. Tillgångar 31 dec. 1909, kapitalkonto kr. 1,059,783:70 samt pensionsfonden kr. 86,366:70.

Allm. anm. Hösten 1912 skall skolan flyttas till Lidöngö, där styrelsen i kvarteret Lejonet inköpt en välbelägen tomt för att där uppföra en ny skolbyggnad.

Eugeniahemmet, Norrbacka. S. t. 4231. R. t. 6723.

Ledning. Styrelse: H. M. Drottningen, ordf; öfverdirektören Vikt. Almqvist, sekr.; fröken Sofia von Axelson; fru Fanny Claesson; grosshandl. Andr. Bernström; fru Maria Ekman; fru Heloise Grafström; kyrkoherde F. Hammarsten; bankdirektör J. Kjellberg, skattmästare; fru Anna Liliehök; f. d. protokollsekreteraren J. C. Matthiesen, kapitalförvaltare; professor K. O. Medin; f. d. öfversten R. S. Schubert, kapitalförvaltare.

Läkare: doktor F. Svensson. Föreståndarinna: fröken Ebba Virgin. Kamrerare samt sekreterare hos förvaltningsutskottet fattigvårdsinspektör Alb. Lindblom.

Af och inom styrelsen väljas för näraste tillsyn och ledning af sällskapets vårdanstalt ett förvaltningsutskott samt ett beredningsutskott.

Ändamål. Att bereda bostad, vård, underhåll samt upfostran och undervisning åt fattiga, obotligt sjuka och vanföra, men icke med idioti behäftade barn från såväl hufvudstaden som landsorten; äfvensom att om sådana skyddslingar, som intagits och öfverleva barnåldern, fortfarande draga

den försorg, som en kristlig barmhärtighet kräver och sällskapets tillgångar medgifva.

Ansökan — tillträde. Ansökning om barns intagande å hemmet ställes till förvaltningskottet och insändes till föreståndarinnan. Förvaltningskottet beslutar i enlighet med af styrelsen meddelade föreskrifter huruvida ansökningen skall lifallas eller afslås. Styrelsen bestämmer den årsafgift, som skall erläggas för hvarje vid hemmet intaget barn, äfvensom huru många barn må på friplats emottagas. Barnen intagas mellan 2—12 års ålder. Plats finnes samtidigt för 190 pensionärer.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 1,558,603:51 samt Norrbacka gård, som föres inom linjen med kr. 400,000.—. Inkomster 1909 kr. 113,135:09 (däraf landskapsbidrag kr. 6,100.—). Utgifter 1909 kr. 103,455:04. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,568,295:48 förutom Norrbacka gård. Fonderadt kapital kr. 753,053:36. Medlemsafgift minst kr. 5.—.

Dagkostnad per elev kr. 1:14 eller för år kr. 416:10.

Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra i Stockholm. Eget hus Grefvaregatan 59. S. t. 106 27. R. t. Österm. 102.

Ledning. Styrelse: professor A. Wide, ordf.; professor F. Lennmalm, v. ordf.; doktor R. Eidem, sekr.; grosshandlare G. T. Dahlström, kassaförv.; doktor P. Haglund; fru S. Dahlerus; fru N. Forsgren; fru C. Groth; fru F. Lewin; statsrådinnan A. Lindman.

Föreståndarinna: fru Fanny Drakenberg.

Ändamål. Att bistå obemedlade lytta och vanföra, men andligt normala personer genom att meddela dem ändamålsenlig, kostnadsfri undervisning i slöjd och utveckla dem till den skicklighet och de färdigheter, som lämpa sig för deras anlag, krafter och kroppstillstånd, så att de i möjligaste måtto sättas i tillfälle att försörja sig själfva, hvarjämte Föreningen vill söka anskaffa lämpliga platser åt utlärda elever.

Ansökan — tillträde. Ansökan om plats i hemmet (som är afsedt för dem bland skolans elever, hvilka på grund af sitt lyte ha svårt att förflytta sig från ett ställe till ett annat, eller också ha sin hemort utom Stockholm), ställes till föreningens sekreterare och bör åtföljas af präst- och läkarebetyg enligt fastställt formulär samt, för Stockholmsbor, betalningsförbindelse. Afgiften är 15 kr. i månaden. I hemmet finnes plats för 14 manliga och 8 kvinnliga pensionärer, samt rum för en

manlig och en kvinnlig poliklinikpatient. Pensionär skall till hemmet medföra utrustning enligt särskild förteckning. För vinnande af tillträde endast till skolan, inlämnas skriftlig ansökan till sekreteraren åtföljd af präst- och läkarebetyg som oivan. Ålder 15—40 år. De utom hemmet boende eleverna erhålla i skolan fri middagsspisning.

Allmänna anmärkingar. Så snart eleven vunnit så stor insikt i sitt yrke, att hans arbete är säljbart, lämnas honom arbetslön.

Under år 1909 ha 58 elever undervisats i skolan.

Sedan 1 oktober 1910 har Föreningen börjat sjukvårdsverksamhet, i det att Föreningen, ingått öfverenskommelse med docenten P. Haglund, enligt hvilken Föreningens poliklinik hålles i d:r Haglunds privata anstalt, Sturegatan 62, en gång i veckan f. n. onsdagar 5—6 e. m. Därjämte kan ett begränsadt antal elever, hvilka äro i behof af sjukhusvård, mottagas i samma anstalt. Under dessa provisoriska förhållanden måste Föreningen begränsa sin sjukvårdsverksamhet till barn under 15 år eller undantagsvis något högre ålder. Vidare kan ej Föreningen åtaga sig kostnaden för de ej sällan dyrbara bandagen, utan åtager sig Föreningen endast vården af de patienter, för hvilka lämnats ansvarsförbindelse för bestridande af bandagekostnader. Alla upplysningar om villkoren för behandling meddelas å Föreningens för bistånd åt lytta och vanföra Ortopediska poliklinik för obemedlade Sturegatan 62, onsdagar 5—6 e. m.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 71,293:67 (däraf understöd från staten och fattigvårdsnämnden kr. 4,662:50, donationer kr. 23,050 och sålda elevarbeten kr. 18,037:63). Utgifter 1909 kr. 47,730:61 (däraf arbetslöner åt eleverna kr. 9,495:42). Tillgångar öfver skulderna 31 dec. 1909 kr. 273,375:41 och utgör detta kapital föreningens särskilda fonder och donationer.

Svenska Vanförestalternas Centralkommitté. Upplysningsbyrå: Sturegatan 62. R. t. 7025. S. t. 8301.

Centralkommitténs ledamöter: doktor P. Haglund, förtroendeman och byråföreståndare; professor A. Wide; professor K. A. Walter; fru Alice Bonthron; lasarettsläkare M. Franzén.

Ändamål. Att vara ett organ för samarbete mellan de tre föreningar för bistånd åt lytta och vanföra som nu finnas i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg.

Som kommittén bildades först i april 1911, kan någon redogörelse för dess verksamhet ännu ej lämnas.

Öfversikt öfver Grupp VI b.

Grupp VI b. Hem, skydd och uppfostran åt idioter och sinnesslöa

omfattar en allmän redogörelse samt följande 11 institutioner med sammanlagt 463 platser, nämligen:

Anstalten Karlslund	med 55 platser; afgift 300 à 600 kr. pr år.
Arbetshemmet för kvinnliga sinnesslöa vid Hornsberg	» 20 » » kr. 300:—.
Drottning Sofias stiftelse, Lyckhem.	
Föreningen Betaniahemmets sinnesslöanstalt	» c:a 50 platser; kr. 300:— pr år.
Föreningen Margaretahemmet	» 33 platser; kr. 300:— pr år.
» för sinnesslöa barns vård med Skolan Norrtullsgatan (sedermera Slagsta)	» 126 » » 250:— » »
Anstalten Carolina von Vegesacks minne	» 18 » » 600:— à 1,200 pr år.
Asylafdelningen Vilhelmslund	» 18 » » 250:— pr år.
Arbetshemmet vid Rickomberga	» 35 » » 200:— à 300:— pr år.
Hem för obildbara idioter	» 12 » » 650:— pr år.
Hem och skola för fallandesjuka, sinnesslöa barn, Vilhelmsro,	» 45 » » 300:— pr år.
Augusta Hyléns anstalt för sinnesslöa, Betesda,	» 34 » » 300:— » »
Fröken Maria Linds hem för idiotbarn	» 5 » » 500:— » »
Majgården	» 12 » » 300:— à 700 — pr år.

Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående 10 institutioner och utgöra sammanlagt: Inkomster kr. 311,775:60 och utgifter kr. 195,627:65. Tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 har angifvits för 4 institutioner med tillsammans kr. 1,167,180:59. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits endast för två med kr. 494:250:51. Friplatser finnas vid de flesta af under denna grupp upptagna anstalter. Afgifterna växla mellan kr. 50:— à 1,200:—. Stats- och kommunalt anslag för 1909 tillsammans kr. 79,141:80.

Anstalter för sinnesslöa.

Anstalterna för sinnesslöa äro af 3 slag, nämligen: 1) *uppfostringsanstalter* eller *skolor*, 2) *arbetshem* och 3) *asylor* eller *vårdanstalter*. De äro upprättade af landsting, stadskommuner, föreningar eller enskilda personer och stå i allmänhet under ledning af en styrelse eller direktion.

Samtliga uppfostringsanstalter och arbetshem samt af K. Maj:t godkända asylor hafva statsbidrag och äro underkastade inspektion af den af K. Maj:t utsedda inspektören för sinnesslövärdar (se vidare härom K. K. ang. anslag åt uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn och åt arbetshem för sinnesslöa af ^{15/6} 1908 samt K. K. angående understöd af stadsmedel åt anstalter för obildbara sinnesslöa af ^{31/12} 1904).

1. Uppfostringsanstalter. Ändamål. Att mottaga sådana sinnesslöa barn, som kunna antagas i någon mån tillgodogöra sig uppfostran och undervisning d. v. s. *bildbara*. (Epileptiska sinnesslöa, som äro bildbara, mottagas endast i för ändamålet särskildt upprättade uppfostringsanstalter.)

Ansökan — tillträde. Intagningen försiggår i allmänhet i början af januari eller under juli och augusti. För ansökan bör formulär rekvideras från den anstalt ansökan gäller och insändas till anstaltens styrelse eller ägare jämte präst- och läkarebetyg, anhörigas af pastorsämbetet meddelade eller bestyrkta upplysningar samt ansvarsförbindelse för afgiftens erläggande. Elev bör vid intagningen medföra beklädnad enligt särskild förteckning. Skolkursen varar högst 8 år och vid intagningen bör barnet ha uppnått 6 men ej 12 års ålder. Statsbidrag utgår med kr. 250:— för sådana elever, som vid intagningen icke fyllt 12 år och för hvilka den af föräldrar eller målsmän erlagda afgiften för barnets kosthåll ej öfverstiger kr. 50:—. Afgiften för barn, för hvilka vederbörande fattigvårdsstyrelse är skyldig betala, uppgår vanligen till kr. 150:— å 300:—.

För barn, som intagas öfver 12 års ålder eller för hvilka särskilda förmåner betingas, utgår högre afgifter, hvarom särskilda bestämmelser för de olika anstalterna.

2. Arbetshem. Ändamål. Att mottaga sådana sinnesslöa, som genomgått en med statsbidrag understödd uppfostringsanstalt eller som på annat sätt förvärfvat motsvarande bildning. Viss tid för elevernas vistelse i arbetshemmen är ej fastställd utan lämpas tiden efter hvars och ens behof, förvärfsmöjligheter och förutsättningar i öfrigt. Epileptiska sinnesslöa emottagas endast i för ändamålet särskildt afsedda hem.

Ansökan — tillträde. Se förestående uppfostringsanstalter.

Statsbidrag utgår för arbetshems elever med kr. 100:— pr år under samma förutsättningar i afseende å föräldrars eller målsmäns bidrag som för elever vid uppfostringsanstalter.

3. Asyler. Ändamål. Att mottaga sådana sinnesslöa, epileptiska såväl som icke epileptiska, som ej kunna bibringas några kunskaper eller färdigheter d. v. s. *obildbara*.

Ansökan — tillträde. Intagning kan ske när som helst beroende på utrymme. Ansökan se förestående uppfostringsanstalter.

Statsbidrag utgår med kr. 250:— under samma förutsättningar i afseende å föräldrars eller målsmäns bidrag som förestående.

Vid Statens asyler för sinnessjuka kunna äfven i mån af utrymme mottagas sådana från barndomen sinnesslöa, som till följd af våldsamhet eller opålitlighet icke vid annan anstalt kunna lämpligen erhålla vård.

Anstalten Karlslund. (Asyl för obildbara sinnesslöa). Karlslund, Väsby. S. t. Hammarby 21.

Ledning. Hemmet innehafves och förestås af fru Maria Krantzson, samt står under medicinalstyrelsens kontroll.

Läkare: doktor Carl Håkanson.
Ändamål. Att bereda hem och vård åt obildbara sinnesslöa barn.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa». Ansökan ställes till Föreståndarinnan. Årsafgiften kr. 400:— å kr. 600:—.

Plats finnes samtidigt för 55 barn.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 27,257:99 (däraf statsanslag kr. 13,750:—). Utgifter 1909 kr. 27,121:64.

Antalet underhållsdagar 1909 utgjorde 20,017.

Arbetshemmet för Kvinnliga sinnesslöa, Villa Trefnaden, Hornsberg. S. t. Kungsh. 2139.

Ledning. Styrelse: kanslisekreteraren J. L. Leyonmark, ordf. och skattmästare; fattigvårdsinspektören A. Lindblom; fröken Emmy Liljenstolpe.

Läkare: doktor L. Reuter. Föreståndarinnor: fröken Annie de Besche.

Ändamål. Att gifva hem och vård åt äldre sinnesslöa barn i Stockholm som sakna hem eller hafva dåliga sådana, samt att i mån af utrymme, mottaga flickor äfven från andra skolor för sinnesslöa.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa».

Plats finnes samtidigt för 20 elever. För elev, som tillhör Stockholms stad betalar fattigvårdsnämnden kr. 200 pr år. Statsbidrag enligt förestående gemensamma bestämmelser.

Verksamheten. Eleverna få deltaga i alla inomhus förekommande göromål, samt undervisas i hvarjehanda handslöjder, såsom väfnad, knyppling, stickning m. m. och få genom sitt arbete i någon mån bidraga till sitt uppehälle.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 10,796:32 (däraf statsanslag kr. 1,900 samt vinst af försälda arbeten kr. 1,690:09). Utgifter kr. 9,885:13. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 66,308:37. Kostnad per år och elev kr. 467:— eller per dag kr. 1:28.

Lyckhem vid Vänersborg. (Asyl för obildbara blinda sinnesslöa och blinda döfstumma.)

Tillhör »Drottning Sofias Stiftelse» (se denna institution Grupp VI a).

Ledning se Drottning Sofias Stiftelse.

Ändamål att mottaga obildbara sinnesslöa som äro blinda eller blinda och döfstumma.

Ansökan — tillträde. De här intagna äro i allmänhet öfverflyttade från skolan och Arbetshemmet vid Drottning Sofias Stiftelse. Plats finnes samtidigt för 35 sinnesslöa.

Ekonomi se Drottning Sofias Stiftelse.

Föreningen Bethaniahemmets sinnesslöanstalt, Göteborg.

a) Skolan, adr. 2:dra Långgatan 25 R. t. 2262.

b) Arbetshemmet för manliga sinnesslöa, Nydala, Göteborg.

c) Vårdfördelningen för obildbara.

Ledning. Styrelse: v. härads höfding Sv. Düring, ordf.; med. doktor J. Petander, v. ordf., samt 3 öfriga ledamöter.

Hemmets läkare: doktor J. Petander. Skolans föreståndarinnor: fröken Bengta Hansson.

Arbetshemmets föreståndare: diakon Carl Larsson.

Föreningens ändamål. Att i den fastighet föreningen nu äger eller framdeles kan förvärfa, upplåta lokaler till hem, skola och vårdfördelning för sinnesslöa från ölla delar af landet.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa».

Ansökan afseende a, b eller c insändes till skolans föreståndarinnor fröken Hansson. Alder för intagande i skolaafdelningen 6—12 år, dock kan undantag göras och yngre barn mottagas. I vårdfördelning för obildbara mottagas helst barn, men någon åldersgräns är ej bestämd. I arbetshemmet mottagas vuxna i mån af utrymme, de flesta äro dock öfverflyttade från skolaafdelningen. Årsafgiften kr. 300:— har i ömmande fall betydligt reducerats eller lämnats friplats. Plats finnes å samtliga afdelningar för omkring 50 pensionärer.

Under sommarmånaderna vistas hemmets skyddslingar vid något förhyrdt ställe vid hafvet för att få njuta af frisk luft och salta bad.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr. 2,082:27. Inkomster 1909 kr. 22,632:84. (Däraf anslag från stat, landsting och kommuner kr. 14,701:30.) Utgifter 1909 kr. 21,772:44. Tillgångar utöfver skuldena 31 dec. 1909 kr. 15,955:15. Kostnad per år och elev kr. 357:— = dagskostnad af 92 öre.

Årsafgift för medlem af föreningen kr. 10:—.

Föreningen Margarethahemmet, Åkerhof i Bromma församling. Postadr. Stockholm 8. S. t. Tranebergsbro 30. (Asyl och uppfostringsanstalt.)

Ledning. En styrelse bestående af minst 11 personer. Styrelsen väljer inom sig ett verkställande utskott för närmare tillsyn och ledning af föreningens vårdanstalt.

Ledamöter: H. K. H. Hertigen af Västergötland, ordf.; frih. Axel Rappe, v. ordf.; e. o. hofr.-not. A. Norbeck, skattmästare; byrådirektör G. A. Lindencrona, sekr.; fru Lina Boström; fru Frida Themptander; fru Sophia Lovén; fröken Therese Tamm; byråchefen Gustaf Bergenstjerna, ordf. i verkställ.-utsk.; fabrikör P. A. Sjögren; doktor Henry Marcus.

Vårdanstaltens föreståndarinnor fru O. L. Westergren.

Ändamål. Att bereda vård, bostad, undervisning och underhåll åt fallandesjuka sinnesslöa barn.

Ansökan — tillträde. Ansökan om barns intagande å vårdanstalten ställes till verkställande utskottet och insändes till skattmästaren; se i öfrigt förestående »Anstalter för sinnesslöa». Alder i regel 2—12 år. Intagna barn få kvarstanna å anstalten till fyllda 16 år. Årsafgift kr. 300. Å anstalten kunna samtidigt vårdas 33 barn. Af dessa äro i allmänhet endast cirka en tredjedel bildbara. Från Stockholms läns

landsting beredes friplats för 4 barn, samt från det öfriga landet ett par platser å kr. 50 för sådana barn, hvars föräldrar äro medellösa och ej få hjälp af fattigvårdsstyrelse.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 438,149:—, Inkomster 1909 kr. 80,864:58 (därå från Stockholms stads fattigvårdsnämnd kr. 2,000:—), Utgifter 1909 kr. 24,508:41. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 494,505:17 därå kapitaltillgång kr. 83,832:84, lifräntefonder kr. 109,785:37 samt hemmets fonder kr. 300,587:46. Medlemsavgift kr. 3 om året eller för en gång minst kr. 50.

Föreningens för sinnesslöa barns vård i Stockholm anstalter.

Ledning. Styrelse: hofrättsrådet G. W. Hörstadius, ordf.; ingenjör O. Hirsch, v. ordf.; fattigvårdsinspektören A. Lindblom, skattm.; ryttmästaren, greve C. von Rosen, sekr., samt 8 öfriga ledamöter.

A) *Skolan Norrtullsgatan 16*, sedermera *Slagsta*, S. t. 6047.

Föreståndarinna: fröken E. Rappe.
Läkare: d:r R. Eidem.

Ändamål. Att genom omsorgsfull vård förbättra lärjungarnas andliga och kroppsliga tillstånd, lämna tillfälle till sådan undervisning, som lämpar sig för deras uppfattning, borttaga dåliga vanor, och utveckla möjliga anlag för nyttigt arbete.

Ansökan — tillträde. Barn i åldern 8—12 år mottagas i mån af utrymme. Ansökan insändes till styrelsen under skolans adress; se i öfrigt förestående »Anstalter för sinnesslöa».

Årsavgift kr. 250:—. Sökes friplats, bör rotemansintyg om medellöshet bifogas. För obemedlad tillhörig Stockholm göres ansökan af fattigvårdsnämndens utackeringsbyrå. Plats finnes samtidigt för 44 elever. Vid inträde i skolan skall lärjunge vara försedd med fullständig beklädnad enligt särskild förteckning.

Verksamheten. I skolan intagen lärjunge erhåller därstädes husrum, kost, moderlig vård samt undervisning i mån af fattningsförmåga. Undervisningen omfattar, dels folkskolans allmänna läroämnen, dels vanliga handarbeten, slöjd och trädgårdsarbeten. Undervisning lämnas äfven å utom skolan boende barn. 1911 flyttas skolan till Slagsta, där plats är beredd för 126 elever, därå $\frac{3}{4}$ af platserna afsedda för elever från Stockholms stad. I samband med skolan finnes ett seminarium för utbildande af lärarinnor för sinnesslöa barn. För vinnande af inträde till det samma, fordras att sökanden genomgått 8 klassigt elementarläroverk, eller har småskolelärarinneexamen eller motsvarande

kunskaper. Kursen är 2-årig. Under denna tid erhåller elev allt fritt; undervisning, såväl som kost och logis, samt vanligen äfven 100 kr. årligen i stipendium. Ansökan bör vara inlämnad före april månads utgång. Fyra elever mottagas årligen.

B) *Anstalten Caroline von Vegesachs minne*, Karlsvik, Södertälje, S. t. Södertelje 126.

Föreståndarinna: fröken Anna Köhler.

Läkare: 1:ste stadsläkaren d:r W. Sjögren, Södertälje.

Ändamål och ansökan — tillträde lika med ofvan. Anstalten är afsedd för mera bemedlade barn. Årsavgiften växlar mellan kr. 600:— och kr. 1,200:—. Antal platser: 18.

Asylafdelningen Vilhelmslund, Karlsvik, Södertälje.

Föreståndarinna och läkare lika med förestående.

Ändamål. Att mottaga och vårda obildbara sinnessjuka i alla åldrar.

Ansökan — tillträde lika med ofvan. Årsavgift kr. 250:—. Antal platser: 18.

C) *Arbetshemmet vid Rickomberga*, Uppsala, R. t. Uppsala 419.

Husmoder: fru Lovisa Dahl.

Läkare: förste provinsialläkaren O. v. Stapelmohr.

Förvaltare: herr P. Hedlund.

Ändamål. Att åt bildbara sinnesslöa ynglingar, som genomgått någon skola, gifva undervisning i praktiska arbeten om lundtbruksgöromål.

Ansökan — tillträde. För vinnande af tillträde till Arbetshemmet bör sökanden vara konfirmerad och helst hafva genomgått någon skola för sinnesslöa. Årsavgiften är kr. 200:— å kr. 300:— beroende på om sökanden genomgått skola eller ej. Plats finnes samtidigt för 35 elever.

Verksamheten. Eleverna sysselsättas med slöjd, skomakeri, sadelmakeri; särskild vikt lägges på jordbruksarbetet. Ofta uppnå eleverna sådan skicklighet däri, att de erhålla platser hos enskilda jordägare.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 488,954:66. Inkomster 1909 kr. 120,263:55 (därå statsanslag kr. 31,312:50). Utgifter 1909 kr. 67,041:98, Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 590,411:40. Fonderadt kapital kr. 83,877:68. Kostnad per år och barn vid skolan i Stockholm kr. 754:— och i Södertälje kr. 1,090:—.

Hem för obildbara idioter (Asyl), Ebenezer, Jönköping.

Hemmet är privat och förestås af ägarinnan, fröken Anna Wilkens.

Ändamål. Att mottaga obildbara idioter, helst barn, hvilka få kvarstanna så länge

deras målsmän önska, oberoende af åldersgräns.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa».

Årsafgiften kr. 600:— kan vid mera ömmande fall reduceras.

Plats finnes samtidigt för 12 patienter.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 5,649:71 (däraf statsanslag kr. 2,000, och afgifter kr. 3,649:71). Utgifter 1909 kr. 5,245:— . Medelkostnad för hvarje patient kr. 644:— per år eller per dag kr. 1:76.

Hem och skola för fallandesjuka, sinnesslöa barn, Vilhelmsro. Kortebo. (Uppfostringsanstalt.)

Ledning. Styrelse: friherrinnan Oscar Dickson, ordf.; landshöfding Fr. Pettersson; landskamrer K. Gislén; bankkamrer G. Sundbergh; direktör A. Hagberg; fru I Gibson; fröken H. Ramsay.

Föreståndarinnna: fröken Helen Ramsay.

Ändamål. Att gifva vård och undervisning åt bildbara sinnesslöa barn, som tillika lida af fallandesjuka.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa».

Afgift kr. 300:— . Barnet bör medföra nödig utrustning. Barn öfver 12 år mottagas ej.

Plats finnes samtidigt för 45 barn.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 23,980:— (däraf statsanslag kr. 6,350, anslag af landsting, stadsfullmäktige och andra myndigheter kr. 1,378:— . Eleveafgifter kr. 12,815:05). Utgifter 1909 kr. 22,980:81. Kostnad per år och barn kr. 452:— eller per dag kr. 1:23.

Augusta Hyléns anstalt för sinnesslöa. Betesda, Flisby. (Asyl för obildbara sinnesslöa.)

Ledning. Hemmet förestås af ägarinnan, fröken Augusta Hylén.

Ändamål. Att bereda ett hem för obildbara sinnesslöa af alla åldrar.

Ansökan — tillträde. Se förestående »Anstalter för sinnesslöa». Ansökan insändes till föreståndarinnan. Afgiften kr. 300 per år kan i mera ömmande fall ned-

sättas. 34 pensionärer kunna samtidigt mottagas; särskildt svaga och vanföra äga företräde.

Verksamheten. Pensionärerna få biträda vid de dagliga sysslorna i mån af förmåga; några enklare handarbeten förekomma äfven, dock mest lekar och förströelser efter deras egen smak.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 14,917:— (däraf statsanslag kr. 6,500:—). Utgifter 1909 kr. 12,331:63.

Medelkostnad per år och pensionär kr. 447:—.

Fröken Maria Lindhs hem för idiotbarn. Delbo, Hufvudsta. S. t. Hufvudsta 191.

Ledning. Hemmet är privat och förestås af stiftarinnan fröken Lindh.

Ändamål. Att bereda hem och vård åt obildbara idiotbarn.

Ansökan — tillträde. Ansökan såväl muntlig som skriftlig bör åtföljas af präst- och läkarebetyg, samt ansvarsförbindelse för betalningen. Afgift kr. 500:— per år; i händelse fattigvårdsstyrelse betalar för barnet år afgiften kr. 300 per år. Endast 5 barn i ålder 5—12 år mottagas.

Majgården, Gnesta. (Asyl för obildbara sinnesslöa.) R. t. 120.

Ledning. Hemmet är privat och förestås af ägarinnan, fröken Maria Karlsson.

Läkare: provinsialläkaren W. Luhr.

Ändamål. Att till vård mottaga obildbara, sinnesslöa barn (ej blinda) och att gifva dem undervisning, i den mån de kunna tillägna sig den.

Ansökan — tillträde. Hemmet är tillgängligt för barn i alla åldrar, och inga särskilda betyg äro för ansökan nödvändiga.

Årsafgiften växlar mellan kr. 300:— och kr. 700:—.

Plats finnes samtidigt för 12 barn.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 5,413:61 (däraf statsanslag kr. 1,250:—). Utgifter 1909 kr. 4,740:61.

Medelkostnad per år och barn kr. 658:—

Grupp VII.

Åldringar.

- a) Hem och anstalter.
b) Tillfälligt understöd.

Öfversikt öfver Grupp VII a.

Grupp VII a. Hem och anstalter för åldringar

upptager följande 18 institutioner med sammanlagdt 2,861 platser, (hvaraf 2,062 komma å de båda under Fattigvårdsnämnden lydande ålderdomshemmen Sabbatsberg och Rosenlund), nämligen:

Asylen för Pauvres Hontoux	med 115 platser; afgiftsfritt.
Baptistförsamlingarnas Ålderdomshem	» 25 » »
Fru E. Benedicks asyl för ålderstigna fruntimmer	» 15 » »
Borgerskapets änkehus	» 85 » »
Borgerskapets gubbbus	» 100 » »
Janviks hospital	» 211 » afgift 240 å 450 kr. pr år.
Drottninghuset	» 40 » afgiftsfritt.
Rosenlunds Ålderdomshem	» 1194 » »
Sabbatsbergs Ålderdomshem	» 868 » »
Soopska fattighuset	» 6 » »
Sophiahemmets ålderdoms- och hvilohem.	
Stiftelsen för gamla tjänarinnor	» 67 » »
» Josefinahemmet	» 20 » »
» Konung Oscar I:s minne	» 45 » 300 å 450 kr. pr år.
Sällskapet »De gamlas vänner».	
Hemmet för gamla	» 15 » 200 kr. pr år.
Timmermansordens hospital	» 23 » afgiftsfritt.
Tyska hemmet	» 12 » 450 kr. pr år.
Ålderdomshemmet för f. d. familjelärarinnor	» 20 » 400 kr. pr år.

Ekonomiska uppgifter hafva erhållits angående ofvan upptagna 13 enskilda institutioner och utgöra sammanlagda inkomster 1909 kr. 617,697: 80, utgifter 1909 kr. 461,752: 39 och tillgångar öfver skulderna ^{31/12} 1909 kr. 13,116,715: 26. Kommunalt anslag innehades endast af en anstalt med kr. 5,000: —. Donationer och fonderadt kapital hafva angifvits för 11 institutioner med tillsammans kr. 6,707,411: 20. Sammanlagda antalet underhållsdagar vid de båda under Fattigvårdsnämnden lydande ålderdomshemmen utgjorde 1909 735,928 och kostnaden för samma tid kr. 385,571: 23.

Asylen för »Pauvres Honteux». Eget hus Hagagatan 2 och Surbrunnsgatan 45. S. t. 7576. Telefonid 10 f. m.—2 e. m.

Ledning. Styrelsen öfver sällskapet »Vänner till Pauvres Honteux». Medlemmar: fröken M. L. af Segerström, ordf.; fru I. von Plomgren, v. ordf.; fru I. Petrelli; fru E. Öhman; friherrinnan E. Rudbeck; fru C. Hindbeck; fru A. Blomstedt; fru L. Oldberg; hoffröken E. Leijonhufvud; fröken Th. Tamm; fröken Agnes Friman; fru Martina Åkerman; herrar J. E. Elliot, Aug. Sundström, Franz Heiss, verkställande direktör, R. Sundin, sekreterare.

Föreståndarinna: fru J. Hermansson. Mottagningstid 10 f. m.—12 m. S. t. 9055.

Ändamål. Att utgöra ett hem för äldre, verkligt behöfvande, aktning svärda fruntimmer af ståndspersonsklassen.

Ansökan — tillträde. Villkoren för inträde i asylen meddelas af direktionens medlemmar eller af föreståndarinnan i asylen, och bör af sökanden personligen göras förfrågan därom.

Pensionär bör kunna garantera en årsinkomst af lägst kr. 300.—.

Å hemmet intagen pensionär erhåller där bostad, vedbrand och vård vid inträffad sjukdom samt i den mån sällskapets tillgångar det medgifva äfven föda, som hittills utgjorts af middag hvarje dag. Plats finnes samtidigt för 115 pensionärer.

Ekonomi. Tillgångar öfver skulderna 1 jan. 1909 kr. 1,188,398:60. Inkomster 1909 kr. 34,320:77. Utgifter 1909 kr. 45,719:51. Tillgångar öfver skulderna 31 dec. 1909 kr. 1,192,539:86.

Lifräntefondens kapital 31 dec. 1909 kr. 358,245:84. Sällskapets medlemmar erlägga i årsafgift från kr. 1—10. Ständig ledamot är den, som på en gång erlägger ett belopp af minst kr. 100.

Baptistförsamlingarnas i Stockholm Mödralförenings Äldershem, Fleminggatan 20 B n. b. S. t. 8743.

Ledning. Styrelse: fru L. E. Lagersson, ordf.; fru E. Österberg, v. ordf.; fru A. Lindblom, sekr.; fru J. Nordenström, kassör.

Husmoder: fru E. Melin.

Ändamål. Att bereda ett godt hem för fattiga äldrestagna medlemmar af baptistförsamlingarna i Stockholm.

Ansökan — tillträde. Ansökan till styrelsen bör åtföljas af rekommendation från den baptistförsamling den sökande tillhört. Den sökande bör vara fyllda 60 år. Ingen afgift. I mån af utrymme mottagas likväl ett par pensionärer, som få erlägga ungefärliga kostnaden för maten men få allt det öfriga fritt

25 pensionärer kunna samtidigt moätgas.

Ekonomi. Behållning från 1908 kr 272:45. Inkomster 1909 kr. 7,604:65. Utgifter 1909 kr. 7,277:10. Behållning till 1910 kr. 600.—.

Föreningen äger dessutom del i fastighet Fleminggatan 20 B med belopp hvarjår riantan motsvarar hemmets hyra.

Fru Emma Benedicks Asyl för äldrestagna fruntimmer, Svitiöd 2, Djursholm. S. t. Djursholm 10.

Ledning. Styrelse: General Gadd, ordf.; direktör Grill, sekr.; kammarherre Reuterskiöld; fru Hilda Uggla; marinöfverkom. E. Dahlin.

Föreståndarinna: fröken Lotten Johansson.

Ändamål. Att åt äldrestagna, verkligt behöfvande, aktning svärda fruntimmer af den ringare ofärlse ståndspersonsklassen, hvilka tillhöra och under någon väsentligare del af sitt lif tillhört Stockholms kommun, kostnadsfritt bereda ett hem, där bostad, kost och vård dem tillhandahållas.

Ansökan — tillträde. Ansökan om inträde i asylen bör åtföljas af prästbetyg, läkarebetyg intygande, att sökanden ej är oförmögen att sig själf vårda eller behäftad med någon sjukdom af sådan beskaffenhet, som erfordrar särskild skötsel, eller inverkar störande på omgifningen.

För sin återstående lifstid bör sökanden kunna påräkna en så pass stor årlig inkomst, att hon alltid kan hålla sig med snygg och ändamålsenlig beklädnad, minst kr. 50 om året. Inträdesålder omkring 60 år. Plats för 15 pensionärer.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 24,400:82. Utgifter 1909 kr. 15,968:42. Kapitalbehållning 1 jan. 1910 kr. 387,527:51. Af kapitalet tages årligen kr. 1,300 för att i lifräntor utdelas till utom hemmet boende medellösa fruntimmer.

Borgerskapets Enkehus. Eget hus Norrtullsgatan 45. S. t. 5438.

Enl. gällande reglemente af 1725 skall inrättningen styras af 6 handlande och 4 äldermän af ämbeten, »men af ingen annan af hvad stånd och namn han vara må».

Ledning; direktion: grosshandlare Viktor Ramstedt, ordf.; byggmästare A. G. Jansson; grosshandlare Carl Wikström; grosshandlare L. B. Engellau; snickaremästare K. Edberg; konsul K. Bohman; grosshandlare H. A. Sundström; hojjuveleraren C. R. A. Carlman; 2 vakanser. Kamrerare o. sekreterare: kanslissekreteraren Alfr. Peterson. Föreståndarinna: fru Augusta Wretman.

Ändamål. Att gifva bostad och underhåll till fattiga änkor, som »hafva ägt en borgare här i staden till man, som dragit skatt och borgerliga onera».

Ansökan — tillträde. För vinnande af inträde skall sökande vara fylla 60 år. Ansökan ställes till direktionen, och skall åtföljas af den framlidne mannens burskapsbref, präst-, läkare- och rotemansbetyg, jämte intyg från fattigvårdsnämndens pensionsregister¹) huruvida den sökande innehar någon pension. Då plats finnes ledig annonseras därom i mars månad i Stockholms tidningar. Plats finnes samtidigt för 85 personer.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 60,231:25. Utgifter under samma tid kr. 60,231:25. Enkehusets eget kapital kr. 1,189,585:43.

Kostnad per år och person, fränsett reparationer och pensioner, kr. 605:55.

De under direktionens för Enkehuset förvaltning stående pensionsfonder uppgå till ett sammanlagt belopp af kr. 1,124,577:42. Närmare upplysningar rörande dessa pensionsfonder återfinnas under grupp VIII.

Borgerskapets Gubhus. Eget hus Högalidsgatan 1 Sö. S. t. 3758.

Ledning. En direktion: byggmästaren A. N. Andersson, ordf.; i. d. handlande P. C. Noræus; direktör C. G. Pihl; grossh. O. A. Söderberg; grossh. K. B. Lundström; kommakaren K. A. Lindman. Två vakanser.

Sekreterare: protokollsnotarien P. G. H. Lindeberg; kamrerare: revisor C. E. A. Peyron, träffas i bemedlingskommissionens tjänstelokal hvardagar 1—2 e. m. R. t. 9194.

Föreståndarinna: fröken Anna Broman.

Ändamål. Att underhålla en inrättning till vård för fattige och ålderstigne ledamöter af Stockholms stads borgerskap.

Ansökan — tillträde. För vinnande af inträde erfordras att sökanden under minst 10 år före ansökningen varit burskapslydande borgare i Stockholm, att vara minst 60 år gammal, samt att vid ansökan förete rotemansintyg om medellöshet, frejdbetyg, läkarebetyg, bevisande att sökanden ej är behäftad med sjukdom, hinderlig för vistande inom inrättningen samt intyg från fattigvårdsnämndens pensionsregister,¹) huruvida sökanden innehar någon pension. När platser för sökande finnas lediga annonseras därom i Stockholms Dagblad och en annan tidning. Plats finnes samtidigt för 100 pensionärer. Silver, sängkläder, linne, gångkläder och möbler skola medföras i enlighet med särskild förteckning.

Ekonomi. Kapitalbehållningen 1 jan. 1909 kr. 2,381,305:25. Inkomster 1909 kr. 88,132:77. Utgifter 1909 kr. 81,124:36. Tillgångar 31 dec. 1909 (inberäknadt fastigheterna) kr. 2,921,457:27. Donationer och fonder utgöra sammanlagt kronor 533,143:61.

Danviks hospital, Danviksgatan 17. S. t. 31290. R. t. 785.

Ledning. En af Kungl. Maj:st förordnad direktion bestående af öfverståthållaren i Stockholm, ordf. och vid förfall för honom underståthållaren; polismästaren samt andre stadsläkaren J. M. Aspelin; stadsarkitekten K. E. Salin; disponenten A. O. Backman; öfversten G. A. Löfvenhjelms; i. d. byggnadschefen A. O. Alrutz.

Hospitalets läkare: doktor H. M. Foli; kamrerare: vakant; sekreterare: herr A. Boalt.

Ändamål. Att bereda ett hem för ålderstigna personer af båda könen, företrädesvis från Stockholm, och att där vårda sådana ofärdiga, åldriga, bräckliga eller värnlösa personer, som, ehuru de med någon egen tillgång eller genom andras tillfälliga välgörenhet kunna i mer eller mindre mån bidraga till sitt uppehälle, likväl äro oförmögna att eljest sig vårda eller underhålla.

Ansökan — tillträde. Skriftlig ansökan insändes till Kungl. direktionen och bör däri uppgifvas, huruvida den sökande önskar inkomma å almänna eller enkelrumsafdelningen, i enskildt eller deladt rum. Ansökan bör åtföljas af frejd- och läkarebetyg, samt säkerhet för afgiftens erläggande genom borgensförbindelse af två vederhäftiga personer.

Arsafgiften för enskildt rum är kronor 450:—, för deladt rum kr. 360:—, och för plats å allmän sal kr. 240:—. Afgifterna erläggas kvartalsvis i förskott.

Under 1909 vårdades å stiftelsen inalles 211 personer. Kostnad per person och dag 75:17 öre.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 1,377,812:43. Inkomster 1909 kr. 198,940:83. Utgifter 1909 kr. 123,689:45. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 1,440,405:36.

Drottninghuset. Eget hus Johannesgatan 16. R. t. Norr 307. S. t. 35.

Ledning. En direktion: justitierådet B. O. Bergman, ordf.; fabrikkör P. A. Sjögren; fröken Math. Ulfsparre; grossh. G. Quennerstedt och Aug. Sundström. Kamrerare: herr G. Ahman. Föreståndarinna: fröken Therese Falk. Hemmets läkare: doktor A. Fürstenberg.

¹ Från 1 juli 1911 Registerbyrån för understöd och pensioner adr. F. V. Os Centralbyrå, St. Nygatan 41.

Ändamål. Att mottaga ålderstigna, sjukliga och i torftighet stadda änkor och döttrar efter civila och militära ämbets- och tjänstemän, präster, borgare samt sådana hofbetjänte, hvilka icke burit livré, till det antal som å inrättningen kan inrymmas och af dess tillgångar nödortfelig försörjas.

Ansökan — tillträde. För vinnande af inträde fordras att till direktionen inlämna skriftlig ansökan åtföljd af präst- och läkarebetyg, rotmansintyg om medellöshet samt intyg öfver föräldrars eller mäners civilstånd. En årsinkomst af minst kr. 150 måste disponeras. Å hemmet kunna samtidigt intagas 40 personer. De erhålla husrum, fri middagsmåltid, värme, lyse, tvätt och läkarevård m. m.

Ekonomi. Tillgångar öfver skulderna 1 jan. 1909 kr. 324,266:25. Inkomster 1909 kr. 29,983:83 (däraf statsanslag kr. 5,000). Utgifter 1909 kr. 29,609:23 (däraf äro utbetalade i legater och pensioner till utom Drottninghuset stående personer kr. 6,077:80; samt kr. 1,036:75 i lifräntor och gåfvor m. m. till Drottninghusets egna pensionärer). Donationer och fonderadt kapital kr. 106,333:16.

Rosenlunds Äldersdomshem. Skänegatan 1. Ingång från Torkel Knutsonsgatan. Expeditionstid: 10 f. m.—3 e. m. R. t. 1209. S. t. Söder 1504.

(Reglemente af fattigvårdsnämnden fastställt 11 jan. 1904.)

Ledning. Af Fattigvårdsnämnden utsedd styrelse: Byggmäst. A. N. Andersson, ordf.; Apotek. F. Lundahl, v. ordf.; Handl. G. Th. Gustafsson kassavård.; Disp. J. P. Ahlberg; Handl. C. Th. Eriksson; Dr. M. Lundberg; v. Hjäradshöfding C. A. Riben; Pastorsadj. E. Klefbeck.

Sysselman: Herr H. W. Broman.

Ändamål. Att till vård och underhåll emottaga sådana till Stockholms kommun hörande fattiga, som i följd af hög ålder, bräcklighet eller annan fortfarande anledning äro i behof af ständigt hjälp och genom hedrande vandel gjort sig förtjänta att i sådant hem intagas.

Ansökan — tillträde. Ansökan bör åtföljd af präst- och läkarebetyg samt rotmansintyg om medellöshet inlämnas till vederbörande församlings fattigvårdsstyrelse, hvilken pröfvar behof och lämplighet för att varda Åldersdomshem intagen och eventuellt gör framställning därom till Fattigvårdsnämndens delegerade för beviljande af fattigvård. Ansökningarna prövas därefter af delegerade, hvarefter remiss utfärdas för dem som ansetts kunna intagas. Såvidt ej särskildt ömmande omständigheter föreligga intagas ej personer

under 60 års ålder. Plats finnes samtidigt för 1,194 understödstagare.

Verksamheten. Antalet underhållsdagar 1909 utgjorde 430,029 och medeltalet intagna per dag 1,179. Af gåfvomedel har till understödstagarna utdelats kr. 7,174:72.

Ekonomi. Kontanta kostnaden för 1909 utgjorde kr. 213,981:98 = per underhållsdag kr. 0,49,76. (Se i öfrigt Stockholms Stads statistik IV.)

Sabbatsbergs Äldersdomshem. Uppfartsvägen från Torsgatan. R. t. 8606. S. t. 7140. Expeditionstid: 9 f. m.—12 m.

(Reglemente af fattigvårdsnämnden fastställt 11 jan. 1904.)

Ledning. Af Fattigvårdsnämnden utsedd styrelse: Grossh. C. H. Lagergren, ordf.; Civiling. C. G. Rystedt, v. ordf.; Handl. Joh. Olsson, kassav.; Herrar A. Hindersson, C. Johansson och G. W. Lindqvist; Prof:an H. W. Rossander; Frök. S. Netzel.

Sysselman: Herr C. A. Weidenhielm.

Ändamål och Ansökan — tillträde se Rosenlunds Äldersdomshem.

Plats finnes samtidigt för 868 understödstagare.

Verksamheten. Antalet underhållsdagar 1909 har utgjort 316,849 och medeltalet intagna per dag 825. Af gåfvomedel har genom styrelsens försorg till understödstagarna utdelats kr. 9,005:34.

Ekonomi. Kontanta kostnaden för 1909 utgjorde kr. 171,589:25 = pr underhållsdag kr. 0,56,09.

(Se i öfrigt Stockholms Stads statistik IV.)

Soopska fattighuset. Eget hus. Skänegatan 104. S. t. Söder 6107.

Ledning. Stockholms Stads Konsistorium.

Ändamål. Att gifva fri bostad och vedbrand, samt 6 kr. i mån. till underhåll af 6 gamla f. d. tjänarinnor, som någon längre tid tjänat inom släkterna Soop, och Fersen Gyldenstolpe.

Ansökan — tillträde. Lediga platser till sätts af öfverhofstallmästaren Greife Gyldenstolpe.

Ekonomi. Den för fattighuset afsedda fonden å kr. 19,135:37 förvaltas af Stockholms stads Konsistorium.

Sophiahemmets äldersdomshem.

Äldersdoms- och heilohemmet, Solhemmet, anordnad i en inom Sophiahemmets område uppförd, särskild byggnad, är afsedd dels och företrädesvis för äldre, pensionsberättigade Sophiasystrar, dels och för aktiva medlemmar af sköterskekåren, hvilka komma i tillfälligt behof af hvila eller vård.

Se i öfrigt Sophiahemmet Grupp V b och Grupp X a.

Stiftelsen för gamla tjänarinnor.

Eget hus Surbrunnsgatan 55. S. t. 5923.

Ledning. Styrelse: President A. Östergren, ordf.; Ingenjör O. Hirsch, v. ordf.; Kammarherre A. Burén, skattm.; Apotekare H. Enell; Fru C. Öhman; Fru A. Öhman; Fru A. Montelius; Fru A. Martin.

Direktis: Fru C. Öhman; husmoder: Fröken A. Rohde.

Andamål. Att åt trogna kvinnliga tjänare tillhörande Stockholms kommun på deras ålderdom, eller vid inträffad långvarig sjuklighet eller olycksfall därförinnan, antingen bereda fri bostad med vedbrand och tillfällig sjukvård samt, i händelse af behof, jämväl något årligt underhållsbidrag, eller ock lämna uteslutande penninghjälp, såsom lifstidspension.

Ansökan — tillträde. För att från Stiftelsen erhålla understöd, vare sig medelst fri bostad eller penninghjälp erfordras att den sökande:

a) är för sin bärgning i behof af dylik hjälp;

b) är till lefvernet ärlig och i öfrigt, enligt erhållna orlofseddlar af vederbörande husbönder, väl vitsordad;

c) med trohet tjänat minst i tio år inom Stockholms kommun och fem år hos samma husbonde;

d) uppnått femtiosex års ålder, eller genom långvarig sjuklighet eller olycksfall blifvit i saknad af nödig arbetsförmåga;

e) samt för tillträde till hemmet att kunna garantera minst kr. 10:— i mån., enär pensionär skall hålla sig maten själf.

Ansökan göres å särskilda formulär, som tillhandahållas hos v. ordf. och direktisen. Den bör åtföljas af präst- och läkarebetyg, samt afskrift af tjänstebetygen och där-efter inlämnas till ingenjör O. Hirsch, Bockholms-Sättra kontor, Fredsgatan 19.

Pensioner. Det underhållsbidrag, som i händelse af behof lämnas inom hemmet boende pensionär, utgöres af kr. 50:— per år. För utom hemmet boende uppgår den årliga pensionen till kr. 100—150.

Plats finnes å hemmet för 67 pensionärer.

Ekonomi. Tillgångar 1 jan. 1909 kr. 863,786:83. Inkomster 1909 kr. 51,211:52. Utgifter 1909 kr. 35,940:99. Tillgångar utöfver skulderna 31 dec. 1910 kr. 882,062:37.

Donationer och fonderadt kapital kr. 132,043:22.

Medlemsavgift per år kr. 3:—, 5:—, 10:— eller en gång för alla kr. 100:—. De som till Stiftelsen donerat kr. 500:— eller kr. 1000:— utgöra dess hufvudmän.

Stiftelsen Josefinahemmet. Högbergsgatan 41. Stiftad 1873 af Eukedrottning Josephina.

Ledning. Styrelse: Pastor F. U. Lieber, ordf.; Doktor J. Müller; Grossh. F. R. Corméry; Fotograf E. Roesler; Disponent G. Sellmann.

Föreståndarinna: Syster Evermoda.

Andamål. Att kostnadsfritt upptaga och vårda fattiga och orkeslösa, företrädesvis kvinnliga medlemmar af den Romersk-katolska församlingen i Stockholm.

Ansökan — tillträde. För vinnande af inträde skall sökanden vara ogift, änka eller änkling, samt styrka en god vandel äfvensom att hon eller han icke är behäftad med smittosam eller annan sjukdom af beskaffenhet att erfordra särskild skötsel eller inverka störande på sammanlefnaden inom inrättningen.

Understödsdagare erhåller inom inrättningen allting fritt, äfven läkarvård och medikament, samt i mån af tillgångar, gångkläder och linne.

Plats finnes för omkring 20 personer.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 8,410:15.

Utgifter 1909 kr. 7,710:39. Tillgångar

31 dec. 1909 kr. 278,000:—, däraf Stiftelsens fonder kr. 77,536:03.

Stiftelsen Konung Oskar I:s minne.

Eget hus Björngårdsgatan 23. S. t. 3088.

Ledning. Styrelse: Friherre C. G. R. Cederström, ordf.; f. d. Kommandörkapten C. C. de Champs; Greve Gustaf von Rosen; Doktor G. Sällberg; Doktor Jos. Müller, verkställande direktör.

Husmoder: Syster Lambertina.

Andamål. Att för mindre bemedlade fruntimmer af ståndsklassen, utan afseende på trosbekännelse, ersätta saknaden af ett godt och fridfullt hem.

Ansökan — tillträde. Skriftlig ansökan inlämnas till styrelsen och skall åtföljas af: 1) betyg angående den sökandes ålder och vandel; 2) läkarebetyg utvisande, att den sökande ej är behäftad med smittosam eller sinnessjukdom eller annan sjukdom af beskaffenhet att erfordra särskild skötsel och vård eller inverka störande på sammanlefnaden inom anstalten; 3) intyg af civilmyndighet eller af två trovärdiga personer rörande den sökandes samhällsställning och förmögenhetsvillkor. Sökanden bör vara fyllda 50 år samt ogift eller änka. Årsavgiften kr. 450:— för enskildt rum och kr. 300:— för deladt rum erlägges kvartalsvis i förskott.

Antal platser 45.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 36,770:74.

Utgifter 1909 kr. 35,187:11. Tillgångar 31 dec. 1909 kr. 744,500:— däraf Stiftelsens fonder kr. 58,500:—.

Sällskapet »De Gamlas Vänner»,
Hemmet för gamla, Garfvaregatan 3. S. t.
226 27.

Ledning. En direktion bestående af 3 herrar och 3 damer jämte 4 suppleanter. Styrelsemedlemmar: F. d. Landshöfding A. G. J. Svedelius, ordf.; Doktor Hj. Hjorth, v. ordf.; Bankdirektör E. von Sydow, kassaförv.; Fru H. Kellberg; Fröknarna M. L. af Segerström och Th. Tamm.

Läkare: Doktor Hj. Hjorth.
Sekreterare: Herr T. Burén.
Husmoder: Fröken L. Borin.

Ändamål. Att mot billig afgift bereda ett ålderdomshem för obemedlade eller mindre bemedlade fruntimmer, tillhörande den s. k. bildade klassen.

Ansökan — tillträde. Ansökan, som ställes till direktionen, bör åtföljas af: a) intyg af hemmets läkare, att sökanden ej är behäftad med smittosam eller annan svårare kroppss- eller själssjukdom; b) skriftliga eller muntliga rekommendationer af trovärdiga personer; c) på heder och samvete aflämnad uppgift om sökandens tillgångar eller saknad däraf, och i sistnämnda fall förbindelse af känd vederhäftig person att ansvara för kvartalsafgiftens ordentliga erläggande. I händelse något af nämnda villkor brister, äger direktionen likväl rätt att med afseende å ömmande omständigheter bifalla ansökning om intagning i hemmet.

Afgiften för hvarje pensionär är minst kr. 50:— i kvartalet. För pensionär, hvars förmögenhetsvillkor medgifva en högre afgift, bestämmes denna af direktionen.

För pensionär må lifven ett i förhållande till hennes ålder afpassadt större belopp på en gång för hennes återstående lifstid erläggas; dock må själfva kapitalet ej före hennes död användas för hemmets behof. Sökande skall vid ansökningens ingifvande hafva uppnått cirka 70 år. Plats finnes samtidigt för 15 pensionärer.

Ekonomi. Inkomster 1909 kr. 49,891:34. Utgifter 1909 kr. 12,230:79. Tillgångar den 31 dec. 1909: Kapitalkonto, till hvilket äro förda under året för nybyggnad bekomna 4 gåfvor, hvardera å kr. 5,000:—, kr. 71,250:55. Donationer samt fonderadt kapital kr. 409,698:59. Fördelade på 5,031 underhållsdagar blir medelkostnaden för hvarje pensionär per dag kr. 2:26 och per år 823:80. Medlemsafgiit kr. 2:— per år eller en gång för alla minst kr. 20:—.

Hösten 1911 blir Sällskapets »De Gamlas Vänner» nybyggnad vid Enskede färdig till inflyttning. Hemmet kommer att rymma c:a 80 pensionärer, hvilka delas i 3 grupper: a) hyresgäster, b) betalande helpensionärer, c) fripensionärer.

a) Hyresgäst bör hafva en inkomst af högst kr. 1,200:—, minst kr. 700:— samt skall betala kr. 150:— för ett rum med värme och litet kök med gasautomat. Dylik hyresgäst ombesörjer sin kost och upppassning själf, men kan, om hon så önskar, e. hålla middagsmåltid och upppassning särskild af styrelsen fastställd afgift.

b) Betalande helpensionär bör hafva en inkomst af högst kr. 700:— och minst kr. 300:— samt erhåller bostad om ett rum med värme och städning, full kost, vård af Hemmets läkare samt sjukvård mot en årlig afgift, som af direktionen kan bestämmas till högst kr. 400:— och lägst kr. 200:—.

c) Fripensionär skall hafva en inkomst af minst kr. 100:— till bestridande af hennes personliga utgifter.

Alla pensionärer skola medföra egna, snygga möbler och linne samt bekosta sin tvätt själfva.

Antalet pensionärer inom hvarje grupp är ännu ej bestämdt.

Timmermansordens hospital. Eget hus med park. Eriksbergsgatan 5 och 7.

Ledning. Hospitalsdirektionen: greve J. C. De la Gardie, ordf.; greve A. L. C. Levenhaupt, v. ordf.; fabriksör K. Seijmer, skattm. och sekr.; grossh. A. W. Rundqvist; arkitekt F. E. Werming; herr C. F. Nilsson; direktör O. W. Ramstedt; grossh. Aug. Sundström.

Ändamål. Att gifva fri bostad, skötsel, tvätt, ved, lyse, läkarvård samt visst månatligt penningbidrag, åt ordensledamöter eller åt utom orden varande män, synnerligast sådana, som i krig eller under byggande blifvit skadade, och som tillhöra Stockholm.

Ansökan — tillträde. För vinnande af inträde å hemmet, bör sökanden, helst personligen, vända sig till direktionens skattmästare och medhafva präst-, läkare- och rotemansintyg. Dessutom kan bifogas annat intyg, helst af ordensledamot, för styrkande af sökandens berättigande att komma i åtanke.

Plats finnes samtidigt för 28 pensionärer.

Ekonomi. Utgifter för hospitalet beräknas pr år till c:a kr. 20,000:—.

Allm. anm. Pensioner och gratifikationer tilldelas vid jultiden i behof stadda ordensmedlemmar eller deras efterlevande närmaste anhöriga. För detta ändamål finnes en särskild pensionsfond och utdelas därifrån årligen omkring kr. 7,000:—.

Tyska Hemmet, Hornsgatan 108. S. t. Söder 76.

Ledning. Styrelse se tyska S:t Gertruds-församlingens diakonissförening, grupp I, med tyska församlingens kyrkoherde som själfskrifven ordförande.

Föreståndarinna: församlingssystem fröken Ester Wahlberg. Mottagningstid å hemmet 8—9 f. m.

Åndamål. Att bereda ålderstigna eller ensamstående medlemmar af tyska församlingen och kolonien, utan afseende å deras trosbekännelse, ett hem, där bostad (inkl. värme och belysning), kost och vård tillhandahålles dem.

Ansökan — tillträde. Ansökan, ställd till styrelsen, inlämnas till ordföranden och bör åtföljas af präst- och läkarebetyg samt af trovärdiga personers intyg om öfriga förhållanden, som kunna åga inflytande på bedömandet af sökandens behörighet och lämplighet att å hemmet blifva intagen. Under vissa förutsättningar kunna äfven personer, som ej tillhöra tyska församlingen, vinna inträde som betalande pensionärer. Sådana pensionärer kunna enligt stadgarna ej erhålla del i fonder och dylika fördelar, emedan dessa i allmänhet äro afsedda endast för tyska församlingens medlemmar. 12 pensionärer kunna f. n. samtidigt mottagas. Afgiften är kr. 450:— per år och bestrides a) af pensionärens egna medel; b) med bidrag från enskilda personer eller föreningar samt den legala fattigvården; c) genom donationer och fonder.

Ekonomi. Behållningen från 1909 kr. 875:31. Inkomster 1910 kr. 7,799:13. Utgifter 1910 kr. 7,602:79. Tillgångar utöfver skuldeerna 31 dec. 1910 kr. 196:34.

Hemmets hushållsbok uppgår f. n. till ca kr. 60,000.— och öfriga fonder och donationer till kr. 5,180:36.

Aldershemmet för l. d. familjelärariinnor. Högervägs 2nd. Järnvägs-

station Nelhammar eller Falerum. Postadr. Solvesta.

Ledning. Styrelsen, som har sitt säte i Stockholm, utgöres af 5 personer: husrådsh. Albert Nordström, ordf. och skattm.; disponenten Hampus Braun; ingenjör Paul Morring; grefvinnan Lotten Stackelberg, sekr.; fröken A. Böttiger.

Hemmets husmoder: fröken Emelie Lundin.

Åndamål. Att mot minsta möjliga ersättning bereda ett hem på landet för lärarinnor, hvilka säsom guvernanter ägnat sig åt undervisning i familjer, samt på grund af ålder eller bristande arbetskrafter, upphört med sin verksamhet.

Ansökan — tillträde. Ansökan om inträde bör åtföljas af intyg, att sökanden ägnat sig åt undervisning under en tid af minst 10 år, läkarintyg, bekräftande att sökanden ej är behäftad med själssjukdom, smittosam eller svårare kroppslig sjukdom, samt styrkt uppgift om sökandens ekonomiska förhållanden jämte intyg därom, att sökande under en tid af minst 5 år kan påräkna så stor årlig inkomst som erfordras för afgiftens erläggande och fyllandet af de lefnadsbehof, som icke af hemmet blifva tillgodosedda. — Minimaifgift kr. 400:—.

Allmänna anmärkningar. Då hemmet kan emottaga minst 20 pensionärer, kunna, om plats finnes, såväl elementarlärarinnor som vanliga iackorderingar mottagas i de lediga rummen, på det Hemmet genom denna anordning så måningom måtte blifva i stånd att själf bestrida driftkostnaderna.

Ekonomi. Hemmets tillgångar ligga i fastigheten Högervägs, inköpt för kr. 35,000.—, hvarest ännu kvarstår kr. 15,000 skuld.

Öfversikt öfver Grupp VII b.

Grupp VII b. Tillfälligt understöd åt åldringar

upptager endast ett fåtal institutioner, hvarest en sammanräkning här ansetts obeförlig. I öfrigt återfinnas fonder och donationer från hvilka pensioner och understöd åt gamla utgå under Grupp VIII, Fonder och Donationer.